

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1936 kl. 1 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1936/1937 av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(3:e avd.)

Socialdepartementet.

1:o) **Socialdepartementet: Avlöningar. Socialdepartementet: Omkostnader.**

I den till riksdagen avlåtna, den 3 januari 1936 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkterna 1 och 2, sid. 1—7, av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för socialdepartementet,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för socialdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels till Socialdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 314,100 kronor,

dels ock till Socialdepartementet: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

Beträffande dessa förslag avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Sociala verk och inrättningar.

2:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 3, sid. 8—12) ävensom två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 34, inom första kammaren av herr *G. Bagge* m. fl. och den andra, nr 116, inom andra kammaren av herr *M. Skoglund* m. fl. avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

3:o) **Socialstyrelsen: Omkostnader. Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ordsombud. Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar. Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 4—7, sid. 12 och 13) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Socialstyrelsen: Omkostnader* ett förslagsanslag av 117,000 kronor;

b) till *Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ordsombud* ett anslag av 18,000 kronor;

c) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar* ett förslagsanslag av 60,000 kronor;

d) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader* ett förslagsanslag av 18,000 kronor.

4:o) **Arbetsdomstolen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8, sid. 13—16) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för arbetsdomstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Arbetsdomstolen: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

Arbetsdomstolens avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 67,100 kronor. För nästa budgetår har därutöver räknats med 2,300 kronor till amanuenshjälp, 100 kronor till författningssenliga avlöningsförhöjningar och 500 kronor till provisoriskt dyrortstillägg.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för arbetsdomstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	48,700
2. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	8,300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	11,600
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	400
	»	12,000
4. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	1,000

Summa förslagsanslag kronor 70,000;

b) till *Arbetsdomstolen: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

5:o) **Arbetsdomstolen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 16) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsdomstolen: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,900 kronor.

6:o) **Yrkesinspektionen: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 16 och 17), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 2,300 kronor, avseende provisoriskt dyrortstillägg, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för yrkesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 292,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 51,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 7,300 » 58,500
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 6,800
<hr/> Summa förslagsanslag kronor 357,300;	

b) till *Yrkesinspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 357,300 kronor.

7:o) **Yrkesinspektionen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, sid. 17 och 18) att till Yrkesinspektionen: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 135,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 116,700 kronor. Höjningen för nästa budgetår med 18,300 kronor hänför sig till de för reseersättningar avsedda medlen.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Yrkesinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 135,000 kronor.

8:o) **Arbetsrådet: Avlöningar. Arbetsrådet: Omkostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkterna 12 och 13, sid. 18 och 19) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

9:o) **Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen.** Kungl. Maj:t har förslagit riksdagen (punkt 14, sid. 19 och 20) att till Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 850,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 500,000 kronor. Beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår har huvudsakligen skett med ledning av arbetsförmedlingsanstalternas anslagsäskanden för år 1936.

Utskottet. Den verkställda uppskattningen av medelsbehovet har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Bidrag till den offentliga arbetsförmedlingen* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 850,000 kronor.

10:o) **Bidrag till erkända arbetslöshetskassor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15, sid. 20—22) att till Bidrag till erkända arbetslöshetskassor för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,725,000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1,000,000 kronor. Beräkningen för nästa budgetår bygger på en uppskattning av dels antalet medlemmar i de erkända kassorna, dels ock omfattningen av den arbetslöshet, som kan befaras för dessa medlemmar.

Utskottet. I likhet med departementschefen vill utskottet understryka, att beräkningen av ifrågavarande medelsbehov icke kan göra anspråk på någon högre grad av tillförlitlighet. Då emellertid den verkställda uppskattningen i och för sig icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till erkända arbetslöshetskassor* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,725,000 kronor.

11:o) **Bidrag till föreningen för arbetarskydd. Bidrag till upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor. Bidrag till arbetsledarekurser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 16—18, sid. 22—27) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

- a) till *Bidrag till föreningen för arbetarskydd* ett anslag av 3,000 kronor;
- b) till *Bidrag till upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor* ett anslag av 1,000 kronor;
- c) till *Bidrag till arbetsledarekurser* ett anslag av 10,000 kronor.

12:o) **Statens arbetslöshetskommission. Reservarbeten, kontantunderstödsverksamhet m. m. Statliga och kommunala beredskapsarbeten. Statens byggnadslånebyrå. Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer. Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågakvarande förslag (punkterna 19—24, sid. 27—42) ävensom hithörande motioner avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

13:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25, sid. 42—62) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för riksförsäkringsanstalten,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,484,500 kronor.

Anstaltens avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1,348,300 kronor.

För nästa budgetår föreslås uppförandet å ordinarie stat av 30 nya tjänster, nämligen 1 byrådirektörstjänst i lönegraden B 28, 1 aktuarie- och 2 notarietjänster i lönegraden B 21, 1 materialförvaltartjänst i lönegraden B 14, 2 kanslibiträdestjänster i lönegraden B 7, 2 expeditionsvaktjänster i lönegraden B 5 och 21 kontorsbiträdestjänster i lönegraden B 4. Anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat skulle vid bifall härtill ökas med 109,300 kronor, varjämte anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å extra stat på grund av överförandet å ordinarie stat av nyssnämnda byrådirektör-, aktuarie- och notarietjänster skulle minskas med 31,200 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har föreslagits å ena sidan ökad med 3,500 kronor till arvoden åt biträdande läkare vid anstalten och å andra sidan minskad med 300 kronor, utgörande för närvarande utgående särskild ersättning till anstaltens extra ordinarie materialförvaltare, vilken enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle uppföras å ordinarie stat. Nettoökningen å anslagsposten skulle sålunda bliva 3,200 kronor.

Till grundavlönningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal har beräknats ett belopp av 600,300 kronor, utvisande en ökning i förhållande till det i gällande avlöningsstat uppförda beloppet med 12,300 kronor. Vid postens bestämmande har hänsyn tagits dels till den minskning, som föranledes av uppförandet å ordinarie stat av vissa icke-ordinarie tjänster, dels ock till det ökade medelsbehov, som kunde beräknas på grund av att antalet arbetsgivare med försäkring i anstalten torde stegas i samband med 1936 års folkräkning och på grund av att ytterligare personal erfordrades för propaganda för frivillig försäkring av hemmavarande barn. Därjämte har beräknats ett belopp av 30,000 kronor för kostnader i anledning av väntad utvidgning av anstaltens verksamhet, vilket belopp skulle av Kungl. Maj:t ställas till anstaltens förfogande allenast i den mån, så befundes nödvändigt med hänsyn till arbetsbördans ökning.

Posten till avlöningsförhöjningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal har föreslagits sänkt med 1,400 kronor.

Slutligen har anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän höjts med 44,000 kronor, avseende provisoriskt dyrortstillägg.

Kungl. Maj:ts förslag innebär alltså i förhållande till gällande avlöningsstat en ökning med sammanlagt (109,300 + 3,200 + 12,300 + 44,000 — 31,200 — 1,400) 136,200 kronor. Anslagets slutsumma skulle följaktligen bliva (1,348,300 + 136,200) 1,484,500 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag om uppförande å ordinarie stat av vissa tjänster vid riksförsäkringsanstalten innebär ett fullföljande av den överföring till ordinarie stat av icke-ordinarie befattningshavare inom anstalten, som inleddes vid 1935 års riksdag. Vid tjänsternas utväljande har, där ej speciella skäl talat för överföringen, den principen följts, att ordinarie anställning företrädesvis ansetts böra beredas åt sådana kategorier befattningshavare, beträffande vilka disproportionen mellan ordinarie och icke-ordinarie vore särskilt framträdande.

Utskottet, som tillstyrker, att de av Kungl. Maj:t föreslagna tjänsterna uppföras å ordinarie stat, har beträffande dessas lönegradsplacering icke annan erinran att göra, än att materialförvaltaren torde böra hänföras till lönegraden B 13 och ej såsom föreslagits till lönegraden B 14. Såsom skäl härför vill utskottet åberopa, att motsvarande befattning i pensionsstyrelsen — vartill utskottet i det följande återkommer — föreslagits placerad i förstnämnda lönegrad samt att de arbetsuppgifter, som åvila befattningshavarna i fråga, såvitt utskottet kunnat finna, äro av den art, att samma lönegrad synes motiverad för dem bägge. Utskottet vill jämväl erinra därom, att 1935 års riksdag avslagit motionsvis framfört förslag om materialförvaltarens uppförande å ordinarie stat med placering i lönegraden B 14, bland annat på grund av tveksamhet, huruvida de med befattningen förenade göromålen vore av den art, att de svarade mot denna placering. Vid bifall till utskottets förslag bör anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat minskas med 400 kronor till 566,600 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1	generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet.....	—
3	byråchefer	B 30
1	ledamot och byrådirektör	B 28
2	förste aktuarier	B 24
1	förste byråingenjör	B 24
3	sekreterare	B 24
8	aktuarier	B 21
2	byråingenjörer	B 21
8	notarier.....	B 21
10	kontorsskrivare	B 15
1	materialförvaltare	B 13
7	kansliskrivare	B 11
1	förste expeditionsvakt	B 7
20	kanslibiträden	B 7
6	expeditionsvakter	B 5
52	kontorsbiträden	B 4
	Tjänsteman å övergångsstat.	
1	registrator	B 21
	Tjänstemän å extra stat.	
1	byråchef	B 30
2	ledamöter och byrådirektörer	B 28
2	förste byråingenjörer	B 24
1	sekreterare	B 24
2	aktuarier	B 21
2	byråingenjörer	B 21
5	notarier.....	B 21;

Anm. En av de å ordinarie stat upptagna kansliskrivarbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde registratören kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, förslagsvis	kronor 566,600
2.	Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, förslagsvis	» 7,500

3. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	119,500
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	23,100
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. kronor	600,300	
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	83,100
		683,400
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	84,000
Summa förslagsanslag		kronor 1,484,100;

c) till *Riksförsäkringsanstalten*: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,484,100 kronor.

14:o) **Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26, sid. 63) att till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 136,500 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 124,800 kronor. Utav den för nästa budgetår föreslagna höjningen avse 8,000 kronor expenser, 3,500 kronor publikationstryck och 200 kronor övriga utgifter.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 136,500 kronor.

15:o) **Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27, sid. 64) att till Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 295,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en höjning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 10,000 kronor. Denna höjning hänför sig till den ökning av utgående arvoden, som framförallt på grund av stegrad arbetsbörda räknats med för nästa budgetår. Därjämte hava medel upptagits för särskild ersättning till anstaltens ombud för anskaffning av frivillig försäkring för hemmavarande barn.

Utskottet. Den föreslagna höjningen av ifrågavarande anslag har utskottet funnit sig böra tillstyrka. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.* budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 295,000 kronor.

16:o) **Försäkringsrådet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28, sid. 65—78) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för försäkringsrådet,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Försäkringsrådet: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 169,700 kronor.

Försäkringsrådets avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 145,600 kronor.

I personalförteckningen för försäkringsrådet finnes såsom chefsbefattning upptagen en president i lönegraden A 3. Nämnda befattning har alltsedan den 27 juni 1924 uppehållits på förordnande. Enligt departementschefens uttalande skulle befattningen i vanlig ordning återbesättas. I personalförteckningen har den upptagits såsom ordförande och chef i lönegraden A 3.

Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att en försäkringsrådstjänst å extra stat skulle utbytas mot en ordinarie försäkringsrådstjänst i lönegraden B 30. Därjämte har föreslagits, att två tillfälliga ledamotsbefattningar skulle ersättas med två försäkringsrådstjänster å extra stat med placering i lönegraden B 30. Vid bifall härtill skulle anslagsposterna till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat och till avlöningar till tjänstemän å extra stat ökas med 11,500 respektive 11,000 kronor, varjämte anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, skulle minskas med 3,500 kronor.

För beredande av medel till amanuenshjälp har posten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal höjts med 2,500 kronor. Posten till avlöningsförhöjningar m. m. till samma personal har ökats med 200 kronor, varjämte anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän ökats med 2,400 kronor, avseende provisoriskt dyrortstillägg.

Sammanlagt skulle alltså försäkringsrådets avlöningsanslag i förhållande till gällande avlöningsstat ökas med (11,500 + 11,000 + 2,500 + 200 + 2,400 — 3,500) 24,100 kronor. Anslaget skulle följaktligen för nästa budgetår uppgå till (145,600 + 24,100) 169,700 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att en avsevärd ökning av försäkringsrådets arbetsbörda ägt rum. Medan år 1922 antalet besvärsmål och underställda mål uppgått till 1,155, hade siffran år 1928 stigit till 2,806, år 1933 till 5,137 och år 1934 till 5,174. Med hänsyn härtill vill utskottet för sin del förorda, att rådets personalorganisation gives den anpassning till föreliggande arbetsuppgifter, som Kungl. Maj:ts förslag innefattar. Av samma skäl synes den sedan flera år bestående anordningen med chefsbefattningens uppehållande på förordnande böra upphöra. Utskottet har sålunda intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Utskottet.

Då utskottet jämväl i övrigt tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för försäkringsrådet:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 ordförande och chef		A 3
3 försäkringsråd		B 30
1 sekreterare		B 24
1 notarie		B 21
1 kansliskrivare		B 11
1 expeditionsvakt		B 5
1 kontorsbiträde		B 4
Tjänstemän å extra stat.		
2 försäkringsråd		B 30
1 sekreterare		B 24
1 extra föredragande		B 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.		
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	77,200
2. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	38,700
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	30,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	16,900
b. Avlöningsförhöjningar m.m., <i>förslagsvis</i>	» 1,100	» 18,000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	5,300
Summa förslagsanslag		kronor 169,700;

c) till *Försäkringsrådet*: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 169,700 kronor.

17:o) **Försäkringsrådet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, sid. 78) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försäkringsrådet*: *Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 8,600 kronor.

18:o) **Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 350,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 250,000 kronor.

19:o) **Bidrag till fiskares försäkring.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, sid. 79 och 80) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till fiskares försäkring* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

20:o) **Bidrag till sjukkassor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32, sid. 80—83) att till Bidrag till sjukkassor för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 10,225,000 kronor.

För innevarande budgetår finnas i riksstaten uppförda dels ett förslagsanslag till sjukkasseväsandets befrämjande å 7,335,000 kronor, dels ock ett förslagsanslag å 435,000 kronor till bidrag till moderskapsförsäkring. För nästa budgetår föreslås, att dessa anslag, sedan numera den av 1931 års riksdag beslutade nya sjukkasselagstiftningen helt trätt i kraft, måtte sammanlösas till ett anslag av förslagsanslags natur, betecknat bidrag till sjuk-kassor.

Uppskattningen av medelsbehovet för nästa budgetår bygger på beräkningar, som verkstälts av socialstyrelsen.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Bidrag till sjukkassor* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 10,225,000 kronor.

21:o) **Moderskapsunderstöd.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33, sid. 83 och 84) att till Moderskapsunderstöd för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,470,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 750,000 kronor. Ökningen för nästa budgetår är föranledd av den stegring av antalet ansökningar om moderskapsunderstöd, som inträffat.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Moderskapsunderstöd* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,470,000 kronor.

22:o) **Pensionsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34, sid. 84) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Pensionsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 beräkna ett förslagsanslag av 1,251,700 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 17 januari 1936 dagtecknad proposition, nr 53, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för pensionsstyrelsen, att tillämpas från och med den 1 januari 1937,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1936/1937,

dels ock till Pensionsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,157,000 kronor.

Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till omorganisation av pensionsstyrelsen sammanhänger med den reform av pensionsförsäkringen, som beslöts vid 1935 års riksdag. Förslaget innebär beträffande styrelsens allmänna organisation, att de nuvarande tre gransknings- och besvärbyråerna skulle sammanslås till en byrå samt att försäkringstekniska och statistiska byråerna skulle förenas till en försäkringsbyrå. Antalet byråer skulle sålunda minskas från åtta till fem. En redogörelse för den personal, som enligt det föreliggande förslaget skulle finnas å dessa byråer, återfinnes å sid. 27—34 i statsrådsprotokollet till propositionen nr 53.

Den föreslagna organisationen skulle träda i kraft den 1 januari 1937. Anslagsberäkningen för nästa budgetår utgår sålunda ifrån, att nuvarande organisation skulle äga bestånd under första hälften av budgetåret och den nya organisationen för tiden därefter. En detaljerad redogörelse för beräkningen av medelsbehovet finnes intagen å sid. 38—41 i statsrådsprotokollet till nyssnämnda proposition.

För innevarande budgetår är pensionsstyrelsens avlöningsanslag i riksstaten uppfört med 1,015,300 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna ökningen uppgår till 141,700 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *G. Arnemark* m. fl. väckt motion, nr 628, vari hemställts, att de fem »sekreterare och biträdande ledamöter» å pensionsstyrelsens gransknings- och besvärbyrå, som föreslagits placerade i lönegraden B 24, i stället måtte uppföras i lönegraden B 26.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att det av statsmakterna föregående år fattade beslutet rörande pensionsförsäkringen bör följas av organisatoriska åtgärder för mötande av väntad ökning av pensionsstyrelsens arbetsbörda. Det förslag till omorganisation av styrelsen, som Kungl. Maj:t framlagt, har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet har endast

i anslutning till den föreslagna organisationen av styrelsens gransknings- och besvärbyrå velat framhålla vikten av att pensionsärendena framdeles liksom hittills komma att behandlas på ett objektivt och betryggande sätt.

Utskottet tillstyrker de förändringar, som av Kungl. Maj:t föreslagits beträffande styrelsens personalstat.

Motionsvis har föreslagits uppflyttning av fem sekreterare och biträdande ledamöter å gransknings- och besvärbyrån från lönegraden B 24 till lönegraden B 26. Av statsrådsprotokollet framgår, att såväl statskontoret som allmänna civilförvaltningens lönenämnd i princip uttalat sig emot en placering av föredragandena i pensionsärenden i högre lönegrad än B 24. Lönenämnden har endast, därest det ur rekryterings- och befordringssynpunkt skulle anses nödvändigt att hänföra någon eller några av dessa befattningar till högre lönegrad, tillstyrkt lönegraden B 26. Med hänsyn till de sålunda gjorda uttalandena anser sig utskottet icke kunna tillstyrka ändring av Kungl. Maj:ts förslag, enligt vilket tre befattningshavare skulle placeras i lönegraden B 26 och fem, såsom nämnts, i lönegraden B 24. Utskottet utgår härvid ifrån, att föredragandenas löneställning upptages till förnyad prövning, därest erfarenheterna av den nya organisationens tillämpning skulle påkalla detta.

Då anslagsberäkningen för nästa budgetår liksom vad i övrigt under förevarande punkt föreslagits riksdagen ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Arnemarks m. fl. förenämnda motion (II: 628)

a) godkänna följande personalförteckning för pensionsstyrelsen, att tillämpas från och med den 1 januari 1937:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet		—
5 byråchefer		B 30
3 byrådirektörer och biträdande ledamöter		B 28
4 sekreterare och biträdande ledamöter		B 26
1 sekreterare och ombudsman		B 26
3 förste aktuarier		B 26
6 sekreterare och biträdande ledamöter		B 24
1 sekreterare		B 24
11 aktuarier		B 21
1 bokhållare		B 17
1 kassör		B 14
1 materialförvaltare		B 13
1 kansliskrivare		B 11
7 kontorister		B 9

Befattning	Lönegrad
1 förste expeditionsvakt	B 7
22 kanslibitråden	B 7
4 expeditionsvakter	B 5
90 kontorsbitråden	B 4
4 skrivbitråden	B 2

Tjänstemän å övergångsstat.

2 byråchefer	B 30
5 aktuarier	B 21

Tjänstemän å extra stat.

1 sekreterare och biträdande ledamot	B 26
3 sekreterare och biträdande ledamöter	B 24
1 aktuarie	B 21

Anm. 1. En av de å ordinarie stat upptagna byrådirektörs- och biträdande ledamotstjänsterna skall hållas obesatt, så länge en av byråcheferna å övergångsstat kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna förste aktuarietjänsterna skall hållas obesatt, så länge den andre byråchefen å övergångsstat kvarstår i tjänst;

b) godkänna följande avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	673,000
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	11,500
3. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	20,500
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	65,200
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. kronor 292,800		
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	34,000
		326,800
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	60,000

Summa förslagsanslag kronor 1,157,000;

c) till *Pensionsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,157,000 kronor.

23:o) *Pensionsstyrelsen*: **Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35, sid. 84—87) att till *Pensionsstyrelsen*: **Omkostnader** för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 110,000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna höjningen är föranledd av ökade utgifter i anledning av den beslutade reformen av folkpensioneringen.

Utskottet får med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

24:o) **Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ordsombud.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, sid. 88) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ordsombud* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 205,000 kronor.

25:o) **Bidrag till pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring. Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd. Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkterna 37—39, sid. 88—100) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

26:o) **Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40, sid. 100) att till Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 360,000 kronor.

Belastningen å ifrågavarande anslag för nästa budgetår är beroende av antalet pensionsutbetalningar under år 1936. Den beräknade stegringen av dessa i förhållande till utbetalningarna under år 1935 föranleder ett ökat anslagsbehov av 20,000 kronor.

Då departementschefens uppskattning av medelsbehovet för nästa budgetår icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 360,000 kronor.

27:o) **Ersättning till postverket för tryckning och expediering av vissa pensionskvitton.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41, sid. 101 och 102) att till Ersättning till postverket för tryckning och expediering av visa pensionskvitton för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 225,000 kronor.

Enligt 42 § i lagen om folkpensionering samt förordningen den 28 juni 1935 (nr 435) om invalidunderstöd skola de enligt lagen om allmän pensionsförsäkring vid 1936 års slut utgående pensionstilläggen och understöden utan ansökan omräknas. Nya kvittenshäften måste därför tryckas för nämnda pensionstagare för att i december 1936 utbytas mot de då gällande häftena. Kostnaderna för tryckning och expediering av dessa nya kvittenshäften hava uppskattats till 225,000 kronor, varav för tillverkningskostnader omkring 173,000 kronor, för distributionskostnader 48,000 kronor och för oförutsedda utgifter 4,000 kronor.

Utskottet.

De kostnader, som under nästa budgetår skola bestridas från ifrågavarande anslag, torde böra uppskattas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för tryckning och expediering av vissa pensionskvitton* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 225,000 kronor.

28:o) **Ersättning till häradskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, sid. 102—104) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 57,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till häradskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 53,000 kronor.

29:o) **Ersättning åt blinda m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43, sid. 104) att till Ersättning åt blinda m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,450,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 1,000,000 kronor. Vid beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår har departementschefen utgått från ett antal blindhetsersättningar av 2,900. Då varje ersättning utgår med 500 kronor, skulle anslagets slutsumma bliva 1,450,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker anvisandet av det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, hemställer,

att riksdagen må till *Ersättning åt blinda m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,450,000 kronor.

30:o) **Bidrag till De blindas förening.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, sid. 105—107) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till De blindas förening* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 100,000 kronor.

31:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, sid. 107 och 108), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär förändring såtillvida, att anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal uppdelats å två delposter, en till grundavlöningar m. m. och en till avlöningsförhöjningar m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	184,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t	»	7,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.....	kronor	41,500
b. Avlöningsförhöjningar m.m., <i>förslagsvis</i>	»	2,800
	»	44,300
<hr/>		
Summa förslagsanslag		kronor 236,400;

b) till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 236,400 kronor.

32:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, sid. 108—110) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 167,800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 164,500 kronor.

33:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47, sid. 110) att till vissa byggnadsarbeten vid statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 44,000 kronor.

Föregående års riksdag beviljade med anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen (V. sid. 107) gjorda framställning ett anslag av 94,000 kronor för uppförande vid ifrågavarande anstalter av fyra nya bostadshus för personalen och för utvidning av anstalernas sjukavdelning. Tillika an-

visades för budgetåret 1935/1936 ett reservationsanslag av 50,000 kronor. För nästa budgetår återstår sålunda att anvisa 44,000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Vissa byggnadsarbeten* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 44,000 kronor.

34:o) **Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48, sid. 110—113) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till avlöningar vid nämnda anstalter för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär dels en höjning av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 2,100 kronor, avsedd för anställande av en extra ordinarie husmoder vid anstalterna, dels ock en uppdelning av samma anslagspost på två delposter, en till grundavlöningar m. m. och en till avlöningsförhöjningar m. m.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag om ett bättre ordnande av utspisningen vid anstalterna genom att medel beräknas för avlöande av en extra ordinarie befattning såsom husmoder tillstyrker utskottet. Då utskottet ej heller i övrigt haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	65,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	9,525
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	24,300
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	1,175
	»	25,475

Summa förslagsanslag kronor 100,000;

b) till *Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

35:o) **Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, sid. 114 och 115), vilket innebär en höjning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 4,200 kronor, huvudsakligen sammanhängande med ökad beläggning å alkoholistanstalten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 123,600 kronor.

36:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, sid. 115—117), vilket icke innebär andra förändringar än att dels anslagsposterna till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat och till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal sänkts med respektive 3,300 och 800 kronor, dels ock sistnämnda anslagspost uppdelats å två delposter, en till grundavlöningar m. m. och en till avlöningsförhöjningar m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Venngarn, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 72,600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 5,900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 19,500
b. Avlöningsförhöjningar m. m. <i>förslagsvis</i>	» 1,500 » 21,000
Summa förslagsanslag kronor 99,500;	

b) till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 99,500 kronor.

37:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, sid. 117 och 118) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 131,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

38:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52, sid. 118) att till vissa byggnadsarbeten vid statens alkoholistanstalt å Venngarn för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Föregående års riksdag beviljade med anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen (V. sid. 124) gjorda framställning ett anslag av 65,000 kronor för uppförande av ett bostadshus för personalen och en nybyggnad för anstaltens snickeriverkstad. Tillika anvisades för budgetåret 1935/1936 ett reservationsanslag av 35,000 kronor. För nästa budgetår återstår sålunda att anvisa 30,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

39:o) **Bidrag till frälsningsarméns räddningshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, sid. 118—119) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 6,000 kronor.

40:o) **Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 54, sid. 119 och 120) att till Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 20,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått en inom första kammaren av herr *H. Smedh* m. fl. väckt motion, nr 122, vari hemställts, att ifrågavarande anslag måtte för budgetåret 1936/1937 upptagas till 60,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Av statsrådsprotokollet framgår, att socialstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t uppskattat medelsbehovet för nästa budgetår till 60,000 kronor, varav 40,000 kronor avsetts för anordnande av 20 nya vårdplatser vid alkoholistanstalten Västkuhemmet och 20,000 kronor för att möjliggöra nya vårdplatser å andra anstalter. Departementschefen har emellertid ansett tillräckliga skäl icke föreligga för att beräkna medel för sistnämnda ändamål.

I den i ämnet väckta motionen upplyses, att framställning efter proposi-

tionens avlåtande inkommit till Kungl. Maj:t rörande bidrag å 20,000 kronor för anordnande av 10 nya platser vid hemmet Älvgården. Enligt vad utskottet inhämtat föreligger därjämte framställning från anstalten Åsbrohemmet om bidrag med 10,500 kronor till anstaltens utvidgning med 7 vårdplatser.

Av de uppgifter, som lämnats i motionen, framgår, att interneringsfrekvensen efter statsverkspropositionens avlåtande ytterligare stegrats. Den förebragta utredningen har övertygat utskottet om att ökat behov av vårdplatser föreligger, vilket jämväl bestyrkes av det förhållandet, att framställningar om bidrag inkommit till Kungl. Maj:t. Med hänsyn härtill anser sig utskottet böra tillstyrka, att medel i den utsträckning, motionärerna ifrågasatt, ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för tillgodoseendet av detta behov.

Under återopande av det anförda får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herr Smedhs m. fl. förenämnda motion (I: 122) till *Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

41:o) **Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, sid. 121—122), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 45,000 kronor, beroende på ökad medelbeläggning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 575,000 kronor;

b) medgiva, att till erkända alkoholistanstalten Hagbyhemmet ävensom till den nya erkända alkoholistanstalt för kvinnor, vilken kan komma att inrättas, må för budgetåret 1936/1937 utgå bidrag till driftkostnaderna med ej mindre 1 krona för dag och vårdplats än även med högst 3 kronor 25 öre för dag och vårdad person.

42:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, sid. 122), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en av ökad belastning föranledd höjning med 3,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

43:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57, sid. 123—125) att

dels till Resor vid tvångsinternering av alkoholister för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor,

dels ock godkänna av departementschefen förordad ändring i grunderna för användningen av anslaget.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats samma belopp.

Den föreslagna ändringen i grunderna för anslagets användning innebär, att nykterhetsnämnderna skulle — i motsats till vad nu gäller — beredas möjlighet, till ersättning för utgifter för alkoholists inställande å anstalt jämväl i de fall, då förordnandet om tvångsintagning föregåtts av frivillig inställelse.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att grunderna för anslagets användning ändras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Med hänsyn härtill och då förslaget i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 9,000 kronor;

b) godkänna den av departementschefen förordade ändringen i grunderna för användningen av anslag för ifrågavarande ändamål.

44:o) **Interneringskostnader i vissa fall.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, sid. 125) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 2,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Interneringskostnader i vissa fall* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

45:o) **Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59, sid. 125—129) att till Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 123,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 93,000 kronor, varav 67,000 kronor till understöd åt nykterhetsnämnder, 5,000 kronor till konferenser och kurser m. m., 18,000 kronor till understöd åt sammanslutningar av nykterhetsnämnder samt 3,000 kronor till understöd för utgivande av »Tidskrift för nykterhetsnämnderna» m. m. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle beloppen för de tre förstnämnda ändamålen för nästa budgetår höjas med 23,000 respektive 5,000 och 2,000 kronor, medan bidraget till sistnämnda ändamål skulle bibehållas oförändrat.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 123,000 kronor.

46:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, sid. 129) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att den i avlöningsstaten för statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter under anslagsposten särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän upptagna delposten tillfällig löneförbättring må höjas från 9,200 kronor till 9,700 kronor samt att i anledning härav anslagsposten må höjas från 13,700 kronor till 14,200 kronor och statens slutsumma från 65,300 kronor till 65,800 kronor;

b) till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 65,800 kronor.

47:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, sid. 129—133), vilket innebär en höjning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 5,000 kronor, huvudsakligen föranledd av ökade utgifter för reseersättningar åt konsulenterna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 38,000 kronor.

48:o) **Fattigvård i allmänhet. Barnavård i allmänhet. Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 62—64, sid. 133—135) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats samma belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Fattigvård i allmänhet* 1,550,000 kronor;

b) till *Barnavård i allmänhet* 190,000 kronor;

c) till *Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* 750,000 kronor.

49:o) **Fattigvård och barnavård för lappar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 65, sid. 135—138) att till Fattigvård och barnavård för lappar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser utgår vårdbidrag till fattigvårdssamhällen och kommuner för deras kostnader för fattigvård och barnavård för lappar, där vederbörande lapp såsom huvudsakligt yrke stadigvarande bedriver renskötsel eller eljest kan anses tillhöra den renskötande lappbefolkningen.

Bidraget utgör tre fjärdedelar av den godkända kostnaden för fattigvården eller barnavården och utbetalas av vederbörande länsstyrelse årsvis i efterskott.

Byggnadsbidrag utgår till fattigvårdssamhällen och kommunalförbund för uppförande av särskilda ålderdomshem för lappar samt för sådan om- och tillbyggnad av dylikt hem, som närmast är att likställa med nybyggnad. Bidraget utgår med hela den godkända kostnaden. Vidare kan bidrag till inköp och inrättande till särskilt ålderdomshem för lappar av redan befintlig byggnad utgå med hela köpesumman, i vad den skäligen anses belöpa å själva byggnaden, samt hela den godkända kostnaden för erforderliga om- och tillbyggnadsarbeten.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 160,000 kronor. För nästa budgetår har räknats med 90,000 kronor till vårdbidrag och 40,000 kronor till byggnadsbidrag.

Utskottet.

Hos Kungl. Maj:t har Vilhelmina kommun hemställt om medgivande att utan ersättning till staten intaga andra vårdbehövande än lappar å lappålderdomshemmet i Dikanäs. Departementschefen har förklarat sig hava för avsikt att, därest riksdagen icke däremot framställer någon erinran, föreslå Kungl. Maj:t att bifalla kommunens framställning.

Såsom departementschefen framhållit, har statsutskottet vid 1935 års riksdag i sitt utlåtande i anledning av riksdagens år 1934 församlade revisorers berättelse uttalat, att särskild avgift borde uttagas för vård å lappålderdomshem av andra än lappar, samt att utskottet förutsatte, att vad revisorerna i avseende härå anført komme under beaktande, utan att någon åtgärd från riksdagens sida behövde vidtagas.

Efter att hava tagit del av de skäl, som i statsrådsprotokollet angivits till stöd för den ifrågasatta upplåtelsen av lappålderdomshemmet i Dikanäs för andra vårdbehövande än lappar utan särskild avgift för platsernas begagnande, anser sig utskottet under rådande beläggningsförhållanden vid hemmet icke böra uttala någon erinran däremot. Utskottet har härvid särskilt beaktat, att ålderdomshemets läge är sådant, att endast vårdtagare från Dikanäs och den isolerade trakten däromkring kunna ifrågakomma för vård å hemmet. Emellertid anser sig utskottet böra framhålla, att kommunen självfallet måste svara för hela vårdkostnaden för dem av hemmets vårdtagare, som icke äro lappar.

Under åberopande av det anförda får utskottet med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Fattigvård och barnavård för lappar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

50:o) **Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, sid. 138) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 15,000 kronor.

51:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 67, sid. 139—141) avgiver utskottet utlåtande senare under riksdagen, vilket härmed

anmäles.

52:o) **Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem. Bidrag till barnhusen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 68 och 69, sid. 141 och 142) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* ett förslagsanslag av 110,000 kronor;

b) till *Bidrag till barnhusen* ett anslag av 115,830 kronor.

53:o) **Skyddsuppfostran.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, sid. 142 och 143), vilket innebär en höjning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddsuppfostran* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 630,000 kronor.

54:o) **Inspektions- och upplysningsarbete med avseende å spädbarns- och förlossningshem.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, sid. 143 och 144) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 3,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inspektions- och upplysningsarbete med avseende å spädbarns- och förlossningshem* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 2,000 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

55:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 72, sid. 145—155) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

56:o) **Medicinalstyrelsen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, sid. 156) och under erinran, att anslaget i

riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 99,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 99,000 kronor.

57:o) **Sinnessjuknämnden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 74, sid. 157—160) att till Sinnessjuknämnden för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 14,700 kronor.

Anslaget till sinnessjuknämnden är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 13,200 kronor. Höjningen för nästa budgetår är föranledd av att antalet sammanträden beräknats till 35 i stället för 25 samt att medel beräknats för vikarie åt sekreteraren under semester.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Sinnessjuknämnden* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 14,700 kronor.

58:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 75, sid. 160—162) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 153,400 kronor.

Laboratoriets avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 143,700 kronor. För nästa budgetår föreslås, att medel beräknas dels för avlöande av en värmeledningsskötare tillika reparatör, en eldare och ett kontorsbiträde med placering såsom extra ordinarie befattningshavare i 8:e respektive 5:e och 4:e lönegraderna, dels ock till provisoriskt dyrortstillägg på grund av de nya grunderna för bestämmandet av dylika tillägg.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat,	
<i>förslagsvis</i>	kronor 41,300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda	
av Kungl. Maj:t	» 15,000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	91,700
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	5,400
<u>Summa förslagsanslag</u>		kronor 153,400;

b) till *Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 153,400 kronor.

59:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, sid. 162 och 163), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning av de för bränsle, lyse, gas och vatten beräknade medlen med 20,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 190,000 kronor.

60:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Inredning och utrustning m. m. av nybyggnad.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, sid. 163 och 164) hemställer utskottet,

att riksdagen må, till *Statens bakteriologiska laboratorium: Inredning och utrustning m. m. av nybyggnad* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

61:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78, sid. 165—168) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens rättskemiska laboratorium,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för nämnda laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till *Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 38,200 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 32,600 kronor. För nästa budgetår föreslås inrättandet av en laboratorsbefattning å extra stat i lönegraden B 24, en extra ordinarie laboratorsbiträdesbefattning i 11:e lönegraden samt höjning av de för provisoriskt dyrortstillägg beräknade medlen.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens rättskemiska laboratorium:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning		
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 föreståndare		B 30
1 vaktmästare		B 7
Tjänsteman å extra stat.		
1 laborator		B 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för nämnda laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 14,900
2. Avlöning till tjänsteman å extra stat, <i>förslagsvis</i>	» 8,300
3. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 4,500
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 9,300
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 300 » 9,600
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 900
<u>Summa förslagsanslag kronor 38,200;</u>	

c) till *Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 38,200 kronor.

62:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, sid. 168) och under erinran, att samma be-
lopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 10,500 kronor.

63:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, sid. 168 och 169), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 500 kronor, avseende provisoriskt dyrortstillägg, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till en tjänsteman å extra stat, förslagsvis	kronor 10,100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 17,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m.	kronor 9,400
b. Avlöningsförhöjningar m. m., förslagsvis	» 100 » 9,500
4. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis	» 700
<u>Summa förslagsanslag kronor 37,800;</u>	

b) till *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 37,800 kronor.

64:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, sid. 169) och under erinran, att samma be-
lopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens farmaceutiska laboratorium*: *Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 11,500 kronor.

65:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 82, sid. 169—171) att
dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,025,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2,965,000 kronor. För nästa budgetår föreslås en höjning med 60,000 kronor, varav 59,600 kronor avse avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat och 400 kronor provisoriskt dyrortstillägg till förste provinsialläkare.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat (förste provinsialläkare och provinsialläkare), förslagsvis	kronor 2,959,600
--	------------------

Utskottet.

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden till biträdande förste provinsialläkare	kronor	11,600	
b. Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsvis</i> ...	»	8,000 kronor	19,600
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän:			
a. Provisoriskt dyrortstillägg åt vissa förste provinsialläkare, <i>förslagsvis</i>	»	840	
b. Tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare	»	1,860	
c. Ersättning till förste provinsialläkare för vissa expenser	»	43,100	» 45,800
		<hr/>	
		Summa förslagsanslag kronor 3,025,000;	

b) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,025,000 kronor.

66:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, sid. 171), vilket innebär en höjning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget på grund av ökad belastning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 135,000 kronor.

67:o) **Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 84, sid. 171—173) att till Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Departementschefen har erinrat om att medel för ifrågavarande ändamål icke anvisats sedan budgetåret 1929/1930. Vid såväl 1933 som 1934 års riksdagar hade bland annat uttalats, att skäl syntes föreligga för beviljande av statsbidrag till de provinsialläkardistrikt, som redan uppfört eller påbörjat uppförandet av läkarbostäder, så snart den statsfinansiella situationen det tillåte. Sistnämnda riksdag hade därjämte anhållit, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande, huruvida och i så fall i vilken utsträckning nu gällande bestämmelser om bidrag för anskaffande av provinsialläkarbostäder å landsbygden borde bibehållas, och att de åtgärder måtte vidtagas, som

därav befunnas påkallade. Efter en redogörelse för av medicinalstyrelsen i ärendet verkställda utredningar har departementschefen anfört följande.

Tiden synes mig nu inne att upptaga förevarande spörsmål till slutlig prövning. Det torde härvid kunna konstateras, att under de år, som förflutit sedan 1933, än gynnsammare förhållanden inträtt med avseende å möjligheterna att utan statens ekonomiska bistånd åstadkomma alltså erforderliga provinsialläkarbostäder. Det allmänna konjunkturläget har lättat, och tillgången på läkare är avsevärt förbättrad. Under sådana omständigheter anser jag anledning knappast föreligga för statsmakterna att fortsätta subventioneringen i den omfattning, som medicinalstyrelsen föreslagit. Rimliga krav på billighet och rättvisa lära få anses fyllda, därest — på sätt vid 1933 och 1934 års riksdagar antytts — statsbidrag utgår till de distrikt, som i grundad förhoppning om statsbidrag redan uppfört eller påbörjat uppförande av provinsialläkarbostad. Såsom lämplig tidsgräns härvidlag torde kunna ifrågakomma utgången av antingen budgetåret 1932/1933 eller budgetåret 1933/1934. För egen del finner jag övervägande skäl tala för den senare tidpunkten, när man med större säkerhet kan förutsätta, att statsmakternas tveksamhet beträffande anvisande av ytterligare medel till hithörande ändamål då kommit till mera allmän kändedom. Godtages denna gräns, skulle, att döma av nu ineliggande ansökningshandlingar, för statsbidrag till då uppförda eller påbörjade provinsialläkarbostäder erfordras ett totalbelopp av omkring 100,000 kronor. Härav torde för nästa budgetår lämpligen böra anvisas hälften eller 50,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena, nr 180, inom första kammaren av herr *T. Nilsson*, m. fl. och den andra, nr 528, inom andra kammaren av herr *A. Wallerius* m. fl., vari hemställes, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det av Kungl. Maj:t föreslagna villkoret för statsbidrags utgående till anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, att sådant må utgå, även om uppförandet av bostad påbörjats efter den 1 juli 1934.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 180.

Utskottet ansluter sig till departementschefens uppfattning, att spörsmålet om fortsatt statsbidrag till anordnande av provinsialläkarbostäder nu bör upptagas till slutligt avgörande. De skäl, som av departementschefen anförts till stöd för statsbidragens upphörande, synas utskottet, vad det övervägande antalet provinsialläkardistrikt angår, övertygande. På grund av de särskilda förhållanden, som äro rådande i rikets ödemarksområden, synes dock möjlighet böra hållas öppen för distrikt i dylika trakter att erhålla bidrag av statsmedel jämväl i fortsättningen, därest verkligt behov därav skulle föreligga.

Såsom förut nämnts, har vid 1933 och 1934 års riksdagar uttalats, att statsbidrag borde utgå till de distrikt, som i grundad förhoppning om bidrag redan uppfört eller påbörjat uppförande av provinsialläkarbostad. Med hänsyn till dessa uttalanden har departementschefen förordat, att såsom tidsgräns för bidragens upphörande måtte sättas utgången av budgetåret

Utskottet.

1933/1934. Utskottet vill för sin del förorda en framflyttning av denna tidpunkt, så att ansökningar om bidrag, som ingivits före den 1 januari 1936, må kunna upptagas till prövning enligt gällande ordning. För tiden därefter bör, såsom utskottet framhållit, bidrag ifrågakomma allenast för distrikt i rikets ödemarksområden.

De i ämnet väckta motionerna torde genom vad utskottet sålunda anfört få anses besvarade.

Med ledning av uppgifter från medicinalstyrelsen har utskottet beräknat sammanlagda beloppet av de statsbidrag, som vid bifall till utskottets förslag skulle erfordras, till omkring 175,000 kronor. Härav torde lämpligen 90,000 kronor böra anvisas för nästa budgetår.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

a) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag till *Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor;

b) att herrar Nilssons och Wallerius' förenämnda motioner (I: 180 och II: 528) må anses besvarade genom vad utskottet sålunda anfört.

68:o) **Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 85, sid. 173 och 174), att till Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 23,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 20,500 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna höjningen avser bidrag till extra provinsialläkarna i Björnlunda och Hörnefors distrikt.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 23,000 kronor.

69:o) **Tjänsteläkarkurser i socialmedicin och socialhygien.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, sid. 174—180) att till Tjänsteläkarkurser i socialmedicin och socialhygien för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 26,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag är grundat på en av medicinalstyrelsen i ämnet gjord framställning, däri styrelsen hemställt, att möjlighet måtte beredas de s. k. civila tjänsteläkarna, vilka äro avsedda att var på sin ort leda ut-

vecklingen av den socialmedicinska och socialhygieniska verksamheten, tillfälle att förskaffa sig härför erforderlig kompletterande utbildning.

Det för ändamålet äskade beloppet är beräknat för två kurser, vardera om cirka 8 veckor. Kostnaderna för varje kurs hava uppskattats till 6,000 kronor för själva undervisningen, 1,000 kronor för expenser samt 6,000 kronor för stipendier, fördelade med 600 kronor å envar av 10 elever.

På skäl, som av departementschefen anförts, anser utskottet sig böra tillstyrka, att kurser för tjänsteläkare i socialmedicin och socialhygien försöksvis anordnas. Antalet dylika kurser torde, såsom föreslagits, för nästa budgetår böra bestämmas till två.

Utskottet.

I fråga om kostnadsberäkningarna har utskottet i huvudsak icke något att erinra; dock vill utskottet, som inhämtat, att avsikten är, att kursdeltagarna skola åtnjuta oavkortad lön under kurstiden, för sin del förorda, att de föreslagna stipendierna bestämmas till 500 kronor i stället för beräknade 600 kronor per elev och kurs. Kostnaden per kurs skulle vid bifall härtill uppgå till 12,000 kronor.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *Tjänsteläkarkurser i socialmedicin och socialhygien* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 24,000 kronor.

70:o) **Statens sinnessjukhus: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 87, sid. 180—199) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens sinnessjukhus,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Statens sinnessjukhus: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 15,075,000 kronor.

I fråga om *personalbehovet* för nästa budgetår föreslår Kungl. Maj:t dels en utökning av den ordinarie personalen för tillgodoseende av personalbehovet vid det nya sinnessjukhuset i Visby, vilket beräknas kunna öppnas omkring den 1 oktober 1936, dels ock en mindre förändring av sjukvårdspersonalen vid Furunäsets sjukhus vid Piteå. Redogörelse härför återfinnes å sid. 182—184 i statsverkspropositionen.

Beträffande *medelsbehovet* för nästa budgetår har Kungl. Maj:t räknat med en ökning av 415,000 kronor för avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, huvudsakligen sammanhängande med ökat personalbehov vid det nya sinnessjukhuset i Visby samt de nya avdelningarna vid Vipeholms sjukhus i Lund och S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö, vilka avdelningar under innevarande budgetår endast kunnat delvis utnyttjas.

För arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har

beräknats en höjning av 3,400 kronor, närmast i syfte att möjliggöra anordnande av hjälpverksamhet vid ytterligare fem sinnessjukhus.

Posten till avlöningar till icke-ordinarie personal har föreslagits höjd med 400,200 kronor. Därav är huvudparten eller 285,000 kronor föranledd av ett i statsverkspropositionen framlagt förslag om genomförande av förkortad arbetstid för sinnessjukhusens sjukvårds- och ekonomipersonal. I övrigt har Kungl. Maj:t räknat med dels viss ökning av den icke-ordinarie personalen vid det nya sinnessjukhuset i Visby, S:ta Annas sjukhus i Nyköping samt för hjälpverksamheten, dels ock viss anslagshöjning på grund av uppflyttning av ett flertal sinnessjukhus i högre dyrortsgrupper m. m.

Slutligen har posten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän höjts med 16,400 kronor, avseende provisoriskt dyrtstillägg.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av fru *R. Gustafson* väckt motion, nr 544, vari hemställts, att riksdagen må besluta, att den för hjälpverksamhet avsedda extra ordinarie sköterskebefattningen vid Psykiatriska sjukhuset i Stockholm förändras till en extra ordinarie föreståndersketjänst och därmed i lönehänseende likställs med de vid andra sinnessjukhus anställda hjälpverksamhetsförestånderskor.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

För närvarande utgör arbetstiden vid statens sinnessjukhus för vårdpersonalen 240 timmar per 30 dagar — vid enbart nattjänstgöring 216 timmar per samma dagantal — samt för ekonomipersonalen i genomsnitt 217 timmar per 30 dagar. Kungl. Maj:ts förslag innebär, att arbetstiden för såväl vård- som ekonomipersonalen skulle i princip nedsättas till 48 timmar för vecka.

Otvivelaktigt intager den vid sinnessjukhusen anställda personalen på grund av patienternas tillstånd och den ständiga överbeläggningen å sinnessjukhusen en särställning, som kan motivera en begränsning av arbetstiden. Utskottet anser sig emellertid icke kunna tillstyrka en nedsättning i den av Kungl. Maj:t föreslagna utsträckningen utan förordar för sin del, att arbetstiden måtte bestämmas till 218 timmar per 30 dagar för den personal, som icke redan åtnjuter kortare arbetstid.

Beträffande arbetets planläggning efter förslagets genomförande böra de principer, som ligga till grund för gällande arbetstidschema vid de olika sjukhusen, bibehållas. Utan att ingå på de tekniska detaljerna vill utskottet därjämte ifråga om det av departementschefen förordade successiva genomförandet under nästa budgetår av den förkortade arbetstiden framhålla, att övergången bör ske på sätt, som för arbetets behöriga gång vid sjukhusen finnes mest ändamålsenligt.

Vid bifall till den av utskottet förordade förändringen i förhållande till

Kungl. Maj:ts förslag bör anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal nedsättas med förslagsvis 100,000 kronor.

Vad härefter angår det motionsvis framställda yrkandet om inrättandet av en extra ordinarie föreståndersketjänst vid Psykiatriska sjukhuset i Stockholm vill utskottet erinra, att medel för nästa bugetår beräknats för utvidgad hjälpverksamhet vid statens sinnessjukhus. Då det emellertid ankommer på Kungl. Maj:t att efter förslag av medicinalstyrelsen besluta rörande medlens användning och möjlighet sålunda föreligger för tillgodoseende av det av motionären framförda önskemålet, anser utskottet, att motionen icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

I:o) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna följande personalförteckning för statens sinnessjukhus:

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

I. Läkarpersonal.

15 överläkare av 1:a klass	B 29
18 förste läkare	B 28
6 överläkare av 2:a klass	B 28
18 överläkare av 3:e klass	B 27
37 andre läkare	B 26

II. Kontorspersonal.

4 sysslomän av 1:a klass	B 24
10 sysslomän av 2:a klass	B 22
9 sysslomän av 3:e klass	B 21
17 bokhållare	B 15
23 kassörer	B 11
13 kameralbiträden	B 8
15 kanslibiträden	B 7
4 kontorsbiträden	B 4

III. Sjukvårdspersonal.

20 uppsyningsmän av 1:a klass	B 14
32 förestånderskor av 1:a klass	B 12
17 uppsyningsmän av 2:a klass	B 10
159 överskötare	B 8
38 förestånderskor av 2:a klass	B 7
1,068 skötare	B 6
339 översköterskor	B 6
1,284 sköterskor	B 3

Befattning	Lönegrad
<i>IV. Ekonomipersonal.</i>	
14 maskinmästare av 1:a klass	B 14
8 maskinmästare av 2:a klass	B 12
8 befallningsmän	B 10
37 hantverksföreståndare av 1:a klass	B 10
19 maskinister av 1:a klass	B 10
19 trädgårdsmästare	B 10
116 hantverksföreståndare av 2:a klass	B 8
24 maskinister av 2:a klass	B 8
16 köksförestånderskor av 1:a klass	B 7
12 magasin föreståndare	B 7
22 arbetsförestånderskor	B 6
13 bageriförestånderskor	B 6
10 chaufförer	B 6
13 eldare av 1:a klass	B 6
8 förmän i trädgård och jordbruk	B 6
99 hantverkare	B 6
7 köksförestånderskor av 2:a klass	B 6
23 post- och stadsbud	B 6
18 tvättförestånderskor av 1:a klass	B 6
96 eldare av 2:a klass	B 5
28 föreståndare i stall, ladugård och svinstall	B 5
18 närmaste biträden till köksförestånderska	B 5
23 yttre nattvakter	B 5
9 närmaste biträden till bageriförestånderska	B 3
4 tvättförestånderskor av 2:a klass	B 3
17 närmaste biträden till tvättförestånderska	B 3
40 sömmerskor eller väverskor	B 3;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 11,290,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 85,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 3,570,200
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 29,000

Summa förslagsanslag kronor 14,975,000;

c) till *Statens sinnessjukhus*: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 14,975,000 kronor.

II:o) att fru Gustafsons förenämnda motion (II: 544) icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

71:o) **Statens sinnessjukhus: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88, sid. 200—202) att till Statens sinnessjukhus: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 9,600,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget en höjning med 230,000 kronor. Denna höjning beror dels på ökat antal vårdplatser, dels på stegrade livsmedelspriser, dels ock på utvidgad omfattning av den vid sinnessjukhusen bedrivna hjälpverksamheten. I sistnämnda hänseende har Kungl. Maj:t föreslagit, att hjälpverksamhet, som nu bedrivs vid sammanlagt nio sinnessjukhus, skall från och med den 1 januari 1937 anordnas vid ytterligare fem sjukhus. Kostnaderna för denna utvidgning beräknas till sammanlagt 40,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 236, i första kammaren av herr *O. R. Wangson* samt den andra, nr 526, inom andra kammaren av herr *O. Nilsson* i Göteborg och fru *R. Gustafson*, vari hemställt, att riksdagen måtte till Statens sinnessjukhus: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 9,640,000 kronor.

Motionerna avse, att hjälpverksamhet skulle från och med 1 januari 1937 anordnas vid tio sinnessjukhus utöver dem, där sådan verksamhet nu bedrivs. I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 236.

Beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår, i vad den avser ökat platsantal och stegrade livsmedelskostnader, har icke givit utskottet anledning till erinran. Beträffande den föreslagna utvidgningen av hjälpverksamheten och det i samband därmed motionsvis framförda yrkandet om utvidgning av verksamheten, utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, har utskottet ansett sig böra framhålla, att utskottet, utan att underskatta betydelsen av denna verksamhet, icke funnit tillräckliga skäl föreligga att härutinnan frångå Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet vill erinra, att departementschefen uttalat, att den återstående utbyggnaden av verksamheten torde böra fördelas på två år, räknat från och med ingången av år 1937.

Utskottet.

Under åberopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Wangsons samt herr Nilssons i Göteborg och fru Gustafsons förenämnda motioner (I: 236 och II: 526) till *Statens sinnessjukhus: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 9,600,000 kronor.

72:o) **Utrustning av nya sinnessjukhus.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, sid. 202 och 203) och under erinran, att

anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 900,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustning av nya sinnessjukhus* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 370,000 kronor.

73:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, sid. 203), och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

74:o) **Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91, sid. 203—205) att till Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,100,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 2,700,000 kronor. Höjningen för nästa budgetår är föranledd av ökad tillgång på vårdplatser vid statens sinnessjukhus, färdigställandet av Malmö östra sjukhus samt den höjning av vårdkostnaderna vid statens sinnessjukhus, som kan beräknas på grund av förhöjda livsmedelspriser.

Utskottet.

Beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,100,000 kronor.

75:o) **Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 92, sid. 205), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 90,000 kronor, beroende på ökat antal platser vid ifrågavarande anstalter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 990,000 kronor.

76:o) **Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93, sid. 205 och 206), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 50,000 kronor, beroende på ökat antal platser vid ifrågavarande anstalter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 950,000 kronor.

77:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, sid. 206), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 25,000 kronor, beroende på ökat antal platser vid ifrågavarande anstalter, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 275,000 kronor.

78:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95, sid. 206—210) att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 32,200 kronor.

Anstaltens avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 26,900 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna ökningen avser medel för avlönande av en lärarinna vid anstalten samt överflyttning till ifrågavarande anslag av vissa utgifter, som för närvarande bestridas från anstaltens omkostnadsanslag.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal:

a. Lön och tjänstgöringspenningar, *förslagsvis* ..... kronor 17,750

Avlöningsstat.

	L ö n			Tjänstgöringspenningar	Summa
	Oreducerat belopp	Pensionsavgift motsvarande belopp	Reducerat belopp		
1 föreståndare	2,300	100	2,200	1,200	3,400
1 lärare	1,600	50	1,550	1,000	2,550
1 lärarinna	1,400	50	1,350	800	2,150
1 räkenskapsförare	1,050	50	1,000	600	1,600
1 vårdare	1,000	25	975	500	1,475
1 "	1,000	25	975	500	1,475
1 arbetsledare	1,000	25	975	500	1,475
1 "	1,000	25	975	500	1,475
1 vaktmästare	1,000	25	975	500	1,475
1 husmoder	700	25	675	—	675
Summa	—	—	—	—	17,750

Anm: 1. För föreståndare kan lönen efter 5 år höjas med 400 kronor, efter 10 år med ytterligare 400 kronor och efter 15 år med än ytterligare 400 kronor.

2. För lärare kan lönen efter 5 år höjas med 300 kronor, efter 10 år med ytterligare 300 kronor och efter 15 år med än ytterligare 300 kronor.

3. För lärarinna kan lönen efter 5 år höjas med 250 kronor, efter 10 år med ytterligare 250 kronor och efter 15 år med än ytterligare 250 kronor.

4. För räkenskapsförare kan lönen efter 5 år höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor.

5. För vårdare, arbetsledare och vaktmästare kan lönen efter 5 år höjas med 100 kronor och efter 10 år med ytterligare 100 kronor.

6. För husmoder kan lönen efter 5 år höjas med 50 kronor och efter 10 år med ytterligare 50 kronor.

7. Därest föreståndare, lärare eller lärarinna äger delaktighet i statsunderstödd pensionsanstalt, höjes lönen med mot pensionsavgift svarande belopp.

b. Ålderstillägg, förslagsvis..... kronor 1,950

c. Vikariatsersättningar, extra

personal m. m..... » 4,850 kronor 24,550

2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t ..... » 1,200

3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis ..... » 6,450

Summa förslagsanslag kronor 32,200;

b) till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 32,200 kronor.

79:o) Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96, sid. 210 och 211) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 45,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 43,500 kronor.

80:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97, sid. 212) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att den i avlöningsstaten för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor upptagna delposten till ålders-tillägg må höjas från 350 kronor till 750 kronor samt att i anledning härav anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal må höjas från 12,625 kronor till 13,025 kronor och statens slutsumma från 16,000 kronor till 16,400 kronor;

b) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 16,400 kronor.

81:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98, sid. 212 och 213) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 23,200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 21,400 kronor.

82:o) **Järvsö sjukhus för spetälska: Avlöningar. Järvsö sjukhus för spetälska: Omkostnader. Vissa bidrag till lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 99—101, sid. 214) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Järvsö sjukhus för spetälska: Avlöningar* ett förslagsanslag av 6,800 kronor;

b) till *Järvsö sjukhus för spetälska: Omkostnader* ett förslagsanslag av 13,000 kronor;

c) till *Vissa bidrag till lasarett m. m.* ett anslag av 15,774 kronor.

83:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 102, sid. 214—218) att I. till Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 385,000 kronor,

II. *dels* medgiva, att Kungl. Maj:t må av nämnda anslag bevilja föreningen kustsanatoriet Apelviken för utbyggande och omläggning av sanatoriets vattenledningssystem bidrag med högst 35,000 kronor,

dels ock föreskriva, att beträffande detta bidrag skola eljest i tillämpliga delar gälla de för byggnadsbidrag till tuberkulossjukvårdsanstalter i allmän-

het stadgade grunder ävensom de närmare villkor i övrigt, som kunna av Kungl. Maj:t bestämmas.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena, nr 121, inom första kammaren av herr *J. M. Bäckström* m. fl. och den andra, nr 319, inom andra kammaren av herr *E. Lindberg* i Umeå m. fl., vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1936/1937 tilldela Västerbottens läns landsting ett byggnadsbidrag av 3,000 kronor per vårdplats eller tillhopa 192,000 kronor för de 64 tuberkulosplatser, landstinget beslutat inrätta vid Skellefteå lasarett och Hällnäs sanatorium.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 121.

Utskottet.

Vad först angår det motionsvis framförda yrkandet om förhöjda byggnadsbidrag till 64 nya tuberkulosvårdplatser vid Skellefteå lasarett och centralsanatoriet i Hällnäs, har utskottet, som visserligen beaktat de skäl, som av motionärerna anförts, ansett sig icke böra taga ståndpunkt till förevarande spörsmål, innan detsamma, efter det vederbörande myndigheter beretts tillfälle att avgiva yttrande, i vederbörlig ordning prövats av Kungl. Maj:t. Med hänsyn härtill har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka motionerna ifråga.

Vad härefter angår utbyggandet och omläggningen av kustsanatoriet Apelvikens vattenledningssystem, har utskottet i likhet med Kungl. Maj:t funnit det vara ur brandskyddssynpunkt av stor vikt, att dessa arbeten snarast komma till utförande. Då de beräknade kostnaderna icke synas utskottet oskäliga, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

Då ej heller Kungl. Maj:ts förslag i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Bäckströms m. fl. och herr Lindbergs i Umeå m. fl. förenämnda motioner (I: 121 och II: 319)

a) till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 385,000 kronor;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må av nämnda anslag bevilja föreningen kustsanatoriet Apelviken för utbyggande och omläggning av sanatoriets vattenledningssystem bidrag med högst 35,000 kronor,

c) föreskriva, att beträffande detta bidrag skola eljest i tillämpliga delar gälla de för byggnadsbidrag till tuberkulossjukvårdsanstalter i allmänhet stadgade grunder ävensom de närmare villkor i övrigt, som kunna av Kungl. Maj:t bestämmas.

84:o) **Bidrag till driften av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103, sid. 218—224) att

I. till Bidrag till driften av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 4,800,000 kronor;

II. medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser angående statsbidrag till driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter — för tiden från och med den 1 juli 1936 till och med den 30 juni 1937 bevilja

dels *Jämtlands läns landsting* statsbidrag till driftkostnaderna vid central-sanatoriet Solliden med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock att det sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

dels *Västerbottens läns landsting* statsbidrag till driftkostnaderna för högst 272 vårdplatser vid centralsanatoriet i Hällnäs och för högst 53 vårdplatser vid tuberkulosavdelningen vid lasarettet i Skellefteå med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukvårdsanstalt av motsvarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, dock att det för centralsanatoriet eller tuberkulosavdelningen utgående sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets respektive avdelningens enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

dels *Norrbottnens läns landsting* statsbidrag till driftkostnaderna för högst 288 vårdplatser vid centralsanatoriet i Sandträsk och för högst 57 vårdplatser vid det äldre tuberkulossjukhuset i Sandträsk med ett belopp för dag och patient, som med 80 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock att summan av statsbidraget och andra från driften inflytande inkomster icke må överstiga de enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnaderna för anstalterna;

dels ock *landstingen i Gotlands, Västmanlands och Västernorrlands län* samt *Kalmar läns norra och södra landstingsområden* statsbidrag med 1 krona 75 öre för respektive högst 40, 15, 25 och 15 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier, allt per dag och patient, för vilken icke uttages högre dagavgift än 1 krona;

III. föreskriva, att för åtnjutande av de under II angivna bidragen skola eljest i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas.

Enligt gällande författningsbestämmelser utgår statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter med 1 krona 75 öre vid tuberkulossjukhus, 1 krona 25 öre vid tuberkulossjukstugor och lasarettavdelningar och 1 krona 35 öre vid kustsanatorier, allt för dag och patient. Statsbidragen utbetalas beträffande kustsanatorierna kvartalsvis i efterskott och i övrigt halvårsvis i efterskott.

Jämlikt särskilda medgivanden av riksdagen utgå emellertid sedan flera år tillbaka driftkostnadsbidrag till vissa anstalter i de tre nordligaste länen enligt förmånligare grunder än nu nämnda. Sålunda utgå för innevarande budgetår extra driftbidrag dels till Jämtlands läns landsting för centralsanatoriet Solliden med 50 öre per dag och patient, dels till Västerbottens läns landsting för högst 272 platser vid centralsanatoriet i Hällnäs och högst 53 platser vid tuberkulosavdelningen vid lasarettet i Skellefteå likaledes med 50 öre per dag och patient, dels ock till Norrbottens läns landsting för högst 288 platser vid centralsanatoriet i Sandträsk och högst 57 platser vid det äldre tuberkulossjukhuset i Sandträsk med 80 öre per dag och patient, allt utöver det till tuberkulossjukvårdsanstalter av motsvarande slag i allmänhet fastställda statsbidraget. För anstalterna i Jämtlands och Västerbottens län gäller dock den inskränkningen, att sammanlagda statsbidraget i intet fall får överstiga hälften av de verkliga driftkostnaderna vid vederbörande sanatorium eller tuberkulosavdelning.

Härjämte torde erinras, att föregående års riksdag medgivit Gotlands, Västernorrlands och Kalmar läns landsting rätt att från förevarande anslag under innevarande budgetår åtnjuta statsbidrag med 1 krona 75 öre per underhållsdag för respektive 40, 25 och 15 förhyrda vårdplatser å de s. k. folksanatorierna på villkor bland annat, att de för där vårdade patienter icke uttaga högre avgift än 1 krona per dag.

Vid anmälan av förevarande ärende har departementschefen anfört följande.

Vidkommande först frågan om grunderna för hithörande statsbidrag under nästa budgetår ifrågasätter icke heller jag någon ändring av de ordinarie driftbidragen. Vägande skäl synas mig ock tala för att förhöjda driftbidrag utgå till förenämnda anstalter i de tre nordligaste länen under ytterligare ett år. I likhet med medicinalstyrelsen och svenska landsstingsförbundet finner jag emellertid en viss begränsning av det extra driftbidraget till Norrbottensanstalterna vara påkallad. Det har givetvis icke varit statsmakternas avsikt, att vederbörande landsting skulle, såsom nu skett, genom statsbidragen kunna beredas ett överskott å ifrågavarande anstalters drift, låt vara att landstinget samtidigt haft betydande utgifter för sin tuberkulossjukvård i övrigt. Vid övervägandet av frågan på vad sätt en begränsning av statsbidraget i detta syfte bör åvägabringas, har jag, då de faktiskt föreliggande förhållandena motivera, att för Norrbottens län alltjämt uppställas gynnsammare villkor än för de övriga länen, kommit till den uppfattningen, att gällande bidragsbelopp bör bibehållas men kompletteras med en föreskrift, att summan av det totala statsbidraget och andra från driften inflytande inkomster icke må överstiga de verkliga driftkostnaderna för anstalterna. Frågan om extra driftbidrag till ytterligare anstalter i Norrbottens län torde lämpligen böra upptagas till prövning i samband med sjukvårdskommitténs tidigare berörda förslag.

Beträffande de särskilda bidragen till Gotlands, Västernorrlands och Kalmar läns landsting har jag intet att erinra emot att dessa, i avbidan på statsmakternas ställningstagande till sjukvårdskommitténs förslag i ämnet, utgå under ännu ett år. Jag tillstyrker jämväl, att Västmanlands läns landsting medges enahanda rätt till statsbidrag för de av landstinget disponerade platserna å Hålahults sanatorium. Av sjukvårdskommittén framlagda

siffror utvisa nämligen, att tillgången å tuberkulosvårdplatser i länet är synnerligen ringa i förhållande till antalet dödsfall i lungtuberkulos. Rätten till statsbidrag torde för sistnämnda landsting böra inträda från och med den 1 juli 1936.

Vad härefter angår beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår utvisa visserligen förut anförda belastningssiffror för sistförflutna budgetår, att nettoutgifterna å anslaget sjunkit något, men nedgången torde, enligt vad jag från medicinalstyrelsen inhämtat, endast vara att hänföra till mera tillfälliga omständigheter. Av allt att döma torde en ökad belastning vara att emotse under nästa budgetår, främst beroende på ökat antal statsbidragsberättigade platser samt en stegrad intensitet av dispensärverksamheten. Vid sådant förhållande och då av mig förordade ändringar i fråga om grunderna för hithörande statsbidrag icke torde mera nämnvärt rubba det slutresultat, vartill medicinalstyrelsens kalkyler angående medelsbehovet för nästa budgetår lett, förordar jag, att anslaget tills vidare bibehålles vid oförändrat belopp eller 4,800,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i förhållande till nu utgående bidrag inga andra förändringar än att dels det totala bidraget till driftkostnaderna vid centralsanatoriet i Sandträsk och det äldre tuberkulossjukhuset därstädes begränsats, dels ock Västmanlands läns landsting föreslagits skola åtnjuta bidrag till vissa av landstinget förhyrda platser å jubileumsfondens sanatorier enligt enahanda grunder, som föregående års riksdag medgivit vissa andra landsting. I det förra hänseendet ansluter sig utskottet helt till Kungl. Maj:ts förslag med framhållande av att riksdagen vid beviljandet tidigare är av ifrågavarande extra bidrag utgått ifrån, att vederbörande landsting icke skulle genom bidragen beredas möjlighet till överskott å anstalternas drift på sätt som beträffande Norrbottens läns landsting skett.

Det föreslagna särskilda bidraget till Västmanlands läns landsting anser sig utskottet ock böra tillstyrka, helst som därigenom vissa eljest nödiga byggnadskostnader kunna besparas det allmänna.

Då utskottet ej heller i övrigt har något att erinra emot Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I. till *Bidrag till driften av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 4,800,000 kronor;

II. medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser angående statsbidrag till driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter — för tiden från och med den 1 juli 1936 till och med den 30 juni 1937 bevilja

a) *Jämtlands läns landsting* statsbidrag till driftkostnaderna vid centralsanatoriet Solliden med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock att det sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

Utskottet.

b) *Västerbottens läns landsting* statsbidrag till driftkostnaderna för högst 272 vårdplatser vid centralsanatoriet i Hällnäs och för högst 53 vårdplatser vid tuberkulosavdelningen vid lasarettet i Skellefteå med ett belopp för dag och patient, som med 50 öre överstiger det till tuberkulossjukvårdsanstalt av motsvarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, dock att det för centralsanatoriet eller tuberkulosavdelningen utgående sammanlagda statsbidraget icke må överstiga hälften av sanatoriets respektive avdelningens enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader;

c) *Norrbottnens läns landsting* statsbidrag till driftkostnaderna för högst 288 vårdplatser vid centralsanatoriet i Sandträsk och för högst 57 vårdplatser vid det äldre tuberkulossjukhuset i Sandträsk med ett belopp för dag och patient, som med 80 öre överstiger det till tuberkulossjukhus i allmänhet utgående statsbidraget, dock att summan av statsbidraget och andra från driften inflytande inkomster icke må överstiga de enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnaderna för anstalterna;

d) *landstingen i Gotlands, Västmanlands och Västernorrlands län samt Kalmar läns norra och södra landstingsområden* statsbidrag med 1 krona 75 öre för respektive högst 40, 15, 25 och 15 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier, allt per dag och patient, för vilken icke uttages högre dagavgift än 1 krona;

III. föreskriva, att för åtnjutande av de under II angivna bidragen skola eljest i tillämpliga delar gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas.

85:o) **Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104, sid. 226) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 55,000 kronor.

86:o) **Bidrag till folksanatorierna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105, sid. 226—229) och under erinran, att motsvarande anslag för innevarande budgetår uppförts med 130,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till folksanatorierna* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 50,000 kronor.

87:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 106, sid. 229—233) att till Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser vissa byggnadsarbeten vid Hålahults, Österåsens och Spenshults sanatorier.

Vid *Hålahults* sanatorium skulle dels verkställas en om- och påbyggnad å den s. k. östra paviljongen, främst för att erhålla familjebostäder till två manliga befattningshavare ävensom vissa rum för gäster, dels ock anläggas en ny värmeledning med pumpvarmvatten i stället för den nu befintliga, 35 år gamla ångvärmeledningen. Kostnaderna härför uppskattas till respektive 43,000 och 90,000 kronor.

Vid *Österåsens* sanatorium skulle arbetena omfatta dels reparation och modernisering av nuvarande badavdelning och sputumrum, dels ock omläggning av sanatoriets utvändiga kallvattenledningar, vilka nedlagts för cirka 35 år sedan. För dessa arbeten beräknas åtgå respektive 32,860 och 28,000 kronor.

Slutligen skulle vid *Spenshults* sanatorium anordnas en personhiss inom sanatoriet för transporter av patienter mellan patientrummen å ena samt läkaravdelningen och badavdelningen å den andra sidan. Kostnaderna härför anslås till 13,970 kronor.

Sammanlagt skulle alltså för här föreslagna arbeten erfordras 207,830 kronor. Härav beräknas 100,000 kronor åtgå för budgetåret 1936/1937 och återstoden under därpå följande budgetår.

I likhet med departementschefen finner utskottet skäl tala för att staten träder hjälpende emellan för möjliggörande av de utvidgnings- och moderniseringsarbeten, som här ifrågasatts. Då de beräknade kostnaderna ej heller givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

88:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107, sid. 233) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 60,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 55,000 kronor.

89:o) **Bidrag till radiumhemmet i Stockholm.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 108, sid. 233 och 234), vilket i förhållande

till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning på grund av ökad belastning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till radiumhemmet i Stockholm* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

90:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109, sid. 234 och 235), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning på grund av ökad belastning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 115,000 kronor.

91:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus. Bidrag till driften av epidemisjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 110—111, sid. 235—237) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* 200,000 kronor;

b) till *Bidrag till driften av epidemisjukhus* 900,000 kronor.

92:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka. Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka. Bidrag till vanförestalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 112—114, sid. 237—239) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* ett reservationsanslag av 150,000 kronor;

b) till *Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* ett förslagsanslag av 900,000 kronor;

c) till *Bidrag till vanförestalter* ett förslagsanslag av 550,000 kronor.

93:o) **Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115, sid. 239 och 240), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning på grund av ökad belastning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 145,000 kronor.

94:o) **Bidrag till nybyggnad för Stockholms vanförestalt m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 116, sid. 240—244) att

dels till Bidrag till nybyggnad för Stockholms vanförestalt m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 834,000 kronor;

dels ock medgiva, att föreningen för bistånd åt lytta och vanföra i Stockholm må tillgodoräkna sig den behållna köpeskillingen för sina numera försålda fastigheter utan att därför vidkännas avdrag å det föreningen av 1931 års riksdag beviljade anslaget av högst 2,554,550 kronor.

Såsom bidrag till uppförande å det s. k. Norrbackaområdet i Solna socken av en nybyggnad för Stockholms vanförestalt beviljade 1931 års riksdag föreningen för bistånd åt lytta och vanföra i Stockholm ett anslag av sammanlagt högst 2,554,550 kronor, varvid bland annat förutsattes, att avdrag skulle ske för den behållna köpeskillning, som kunde uppstå vid försäljning av föreningens dåvarande fastigheter i Stockholm. Återstoden av den beräknade totalkostnaden, 960,000 kronor, skulle bestridas av föreningen medelst lån ur pensionsförsäkringsfonden. Av anslaget anvisades för budgetåret 1931/1932 200,000 kronor.

Enligt en vid 1932 års riksdag godkänd plan skulle resterande statsbidrag utgå sålunda, att för vart och ett av de fyra följande budgetåren 1932/1933—1935/1936 anvisades 500,000 kronor och för budgetåret 1936/1937 återstoden. På grund av mellankommande byggnadskonflikt anvisades emellertid intet anslag för budgetåret 1934/1935, vadan utbetalningsplanens genomförande kommit att förskjutas framåt ett år. För nästa budgetår återstår sålunda att anvisa 500,000 kronor, och först budgetåret 1937/1938 skulle sista anvisningen äga rum.

Kostnaderna för ifrågavarande nybyggnad beräknas överstiga de tidigare uppskattade med omkring 465,000 kronor. Större delen härav belöper på vissa förbättringar och utvidgningar, som utöver den ursprungliga planen vidtagits å sjuk- och yrkesskoleavdelningarna. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle de överskjutande kostnaderna täckas till ett belopp av 131,000 kronor med köpeskillingen för vanföreföreningens gamla fastigheter samt till återstående belopp, 334,000 kronor, med särskilda anslagsmedel under nästa budgetår. Inberäknat det förut för nästa budgetår avsedda beloppet, 500,000 kronor, skulle alltså anslagsbehovet för nämnda budgetår uppgå till 834,000 kronor.

Utskottet har vid besök å den nya, nu i bruk tagna vanförestalten funnit de utöver den ursprungliga planen vidtagna anordningarna ändamålsenliga. Vid sådant förhållande vill utskottet tillstyrka, att statsbidrag utgår

Utskottet.

jämväl för dessa. Med hänsyn härtill och då de härför beräknade kostnaderna samt Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) till *Bidrag till nybyggnad för Stockholms vanförestalt m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 834,000 kronor;

b) medgiva, att föreningen för bistånd åt lytta och vanföra i Stockholm må tillgodoräkna sig den behållna köpeskillingen för sina numera försålda fastigheter utan att därför vidkännas avdrag å det föreningen av 1931 års riksdag beviljade anslaget av högst 2,554,550 kronor.

95:o) **Bidrag till inköp av tomt för vanförestalten i Hälsingborg.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117, sid. 244—246), vilket avser att tillförsäkra ifrågavarande anstalt möjlighet till framtida utvidgning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till inköp av tomt för vanförestalten i Hälsingborg* anvisa ett anslag av 75,000 kronor.

96:o) **Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 118, sid. 246—248), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 12,000 kronor, avsedd att möjliggöra anställande av ytterligare en kurator vid varje anstalt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 24,000 kronor.

97:o) **Bidrag till Eugeniahemmet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119, sid. 248—249) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Eugeniahemmet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

98:o) **Bidrag till sjukhusens standardiseringskommitté.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 120, sid. 249—253) att till Bidrag till sjukhusens standardiseringskommitté för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

Av det för ändamålet äskade beloppet avses 2,000 kronor att täcka beräknad brist för innevarande budgetår, medan återstående 3,000 kronor skulle

utgå som bidrag till standardiseringskommitténs verksamhet under nästa budgetår.

I likhet med departementschefen anser utskottet det av ifrågavarande kommitté bedrivna standardiseringsarbetet på det sjukhustekniska området ägnat att möjliggöra en icke ringa besparing för staten såsom ägare till ett stort antal sjukhus. Fullgoda skäl synas utskottet därför föreligga för staten att understödja kommitténs verksamhet. Utskottet är ock för sin del berett att tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår. Därest emellertid anslag skulle komma att i fortsättningen äskas för samma ändamål, synes det utskottet böra tagas under övervägande, huruvida icke kommittén, som hittills synes hava i huvudsak bedrivit självständig verksamhet, bör inordnas såsom avdelning under Sveriges standardiseringskommission och tilldelas erforderliga medel genom denna. Endast därigenom lär be- tryggande garantier kunna vinnas för att standardiseringsverksamheten i sin helhet bedrivs efter fullt enhetliga och rationella linjer.

Utskottet.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till sjukhusens standardiseringskommitté* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

99:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121, sid. 253 och 254) hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att den i barnmorskeläroanstalternas avlöningsstat för anstalten i Stockholm upptagna anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän må höjas med 200 kronor till 700 kronor samt att i anledning härav statens slutsumma må höjas från 44,800 kronor till 45,000 kronor;

b) till *Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 45,000 kronor.

100:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader. Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor. Viss ersättning till barnbördshuset i Lund m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 122—124, sid. 254) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader* ett förslagsanslag av 32,300 kronor;

b) till *Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor* ett förslagsanslag av 11,400 kronor;

c) till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund m. m.* ett anslag av 1,448 kronor.

101:o) **Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 125, sid. 254—256) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 705,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 675,000 kronor.

102:o) **Statens skola för utbildning av distriktssköterskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126, sid. 256—257) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skola för utbildning av distriktssköterskor* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 41,000 kronor.

103:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 127, sid. 257—260) att till Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 245,500 kronor, varav för bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor 245,000 kronor och för dyrtidshjälp åt dylika sköterskor 500 kronor. För nästa budgetår har till avlöning av distriktssköterskor beräknats 330,000 kronor och till dyrtidshjälp 500 kronor eller sammanlagt 330,500 kronor, vilket belopp emellertid avrundats till 330,000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

104:o) **Understödjande av dispensärverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128, sid. 260 och 261) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

105:o) **Bidrag till utbildningskurser för instruktionsköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 129, sid. 261 och 262) och under erinran, att anslag för ifrågavarande ändamål beviljats senast för budgetåret 1930/1931, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 2,500 kronor.

106:o) **Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 130, sid. 263) att, i avbidan å den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, till *Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor* för budgetåret 1936/1937 beräkna ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 7 februari 1936 dagtecknad proposition, nr 70, föreslagit riksdagen att till *Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

Anslag för ifrågavarande ändamål har tidigare icke utgått. Utbildningen i fråga är avsedd att omfatta dels en 1-årig kurs i barnsjukvård, dels också som påbyggnad härå en 3 månaders kurs i social barnavård. Kostnaderna för förstnämnda kurs skola på vanligt sätt bestridas genom vederbörande sjuksköterskeskola, medan kostnaderna för den senare kursen ansetts böra bestridas av staten. Av det äskade beloppet avse 4,000 kronor själva undervisningen och 6,000 kronor stipendier åt behövande elever.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

107:o) **Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 131, sid. 263 och 264) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 585,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 545,000 kronor.

108:o) **Skyddskoppymningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 132, sid. 264) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskoppymningen* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

109:o) **Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 133, sid. 264—266) att till *Vissa kostnader*

för allmän hälso- och sjukvård för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp. Vid sin anmälan av förevarande ärende har departementschefen berört visst spörsmål rörande anslaget användning och därvid yttrat bland annat följande.

Från detta anslag bestridas bland annat understöd till s. k. bacillbärare, varmed närmast avses sådana personer, som på grund av *konstaterad* kronisk smittfarlighet underkastats inskränkning i sitt näringsfång. Däremot har tvekan rätt, huruvida ersättning skall kunna tillerkännas personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare *misstänkas* föra smitta och på den grund blivit jämlikt epidemilagens föreskrifter underkastade observation och isolering. Anledningen härtill är främst att söka i vissa uttalanden av föredragande departementschefen och andra lagutskottet i samband med epidemilagens tillkomst, vari framhöllos de betänkliga konsekvenser, en principiell rätt till ersättning i dylika fall skulle kunna medföra för det allmänna. Fall hava emellertid inträffat, som göra det synnerligen önskvärt, att ersättning kan undantagsvis utgå även vid isolering av för smittfara misstänkta personer. Jag åsyftar härvid det förhållandet, att isolering ålägges personer i mycket knappa omständigheter, vilka personer på grund därav gå förlustiga arbetsinkomst eller nödgas underkasta sig utgifter. Självfallet skulle ersättning icke ifrågakomma i andra fall, än då vederbörande kommun icke skäligen bör hålla den isolerade skadeslös. Därest riksdagen icke har något att däremot erinra, torde Kungl. Maj:t få anses oförhindrad att i dylika ömmande fall från förevarande anslag bevilja ersättning i skälig omfattning för mistad arbetsförtjänst eller direkta utlägg till följd av påbjuden isolering eller annan inskränkning i vederbörandes näringsfång. I betraktande av att enligt dessa grunder ersättning av statsmedel endast i undantagsfall skulle komma att utgå, torde någon förhöjning av anslaget icke behöva föranledas härav.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena, nr 160, inom första kammaren av herr *N. Gabrielsson* och den andra, nr 392, inom andra kammaren av herr *L. Brännström* i Skellefteå, vari hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte,

dels verkställa utredning om beredande av ersättning från det allmännas sida, då person på grund av stadgandena i epidemilagen eller hälsovårdsstadgan blir, utan att vid åtgärdens vidtagande vara sjuk eller sedermera insjuknar, underkastad sådan isolering att han lider intrång i sin näring eller minskning i sin arbetsförtjänst,

dels ock för riksdagen framlägga de förslag i ämnet, som utredningen kan föranleda.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen I: 160.

Utskottet.

Mot det av departementschefen gjorda uttalandet rörande ersättning till personer, som misstänkas föra smitta, har utskottet intet i och för sig att erinra. Skäl synas emellertid utskottet föreligga att till övervägande upptaga

jämväl den av motionärerna behandlade frågan om beredande av ersättning från det allmännas sida i samtliga fall, då person på grund av bestämmelser i epidemilagen eller hälsovårdsstadgan blir, utan att vara sjuk eller sedermera insjuknar, underkastad isolering eller intrång i sin näring. Då utskottet utgår från att Kungl. Maj:t beaktar ifrågavarande spörsmål och vidtager de åtgärder, som må finnas erforderliga, har utskottet icke velat tillstyrka skrivelse i ämnet till Kungl. Maj:t.

Under återopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) till *Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 10,000 kronor;

b) att herrar Gabrielssons och Brännströms förenämnda motioner (I: 160 och II: 392) icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

110:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 134, sid. 266) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

111:o) **Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 135, sid. 266—268) att till Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 110,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 53,000 kronor. Ökningen för nästa budgetår är föranledd av att medel beräknats till uppförande av nya sjukstugor i Åsele och Stensele.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranleder någon erinran från utskottets sida, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 110,000 kronor.

112:o) **Sjuktransporter med flygplan.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136, sid. 268—270) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 60,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

113:o) **Motion angående upprättande av en »flytande» tandpoliklinik i Stockholms skärgård.** I en inom andra kammaren av herr *N. Flyg* väckt motion, nr 535, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att för bedrivande av tandvård i skärgården genom »flytande» tandpoliklinik anslå ett belopp av 22,500 kronor, vilket för angivet ändamål skulle ställas till svenska skärgårdsförbundets disposition.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Statens sjukvårdskommitté har den 31 augusti 1935 avgivit betänkande angående folktandvård (statens offentliga utredningar 1935: 46). Detta betänkande är enligt vad utskottet inhämtat för närvarande föremål för remissbehandling. Förslag i ämnet torde därefter vara att förvänta till 1937 års riksdag. Vid sådant förhållande och då enligt utskottets uppfattning det av motionären berörda spörsmålet bör komma under övervägande i samband med frågan om ordnandet av folktandvården i dess helhet, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till motionen. Utskottet får alltså hemställa,

att herr Flygs förenämnda motion (II: 535) icke må vinna riksdagens bifall.

114:o) **Motioner angående anslag till uppförande och utrustning av en anstalt i Göteborg för radiumterapi vid kræfta.** Beträffande två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 120, inom första kammaren av herr *O. R. Wangson* m. fl. och den andra, nr 298, inom andra kammaren av herr *A. Wallerius* m. fl. avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

115:o) **Överståthållarämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 137, sid. 271—275) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för överståthållarämbetets kansli,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Överståthållarämbetet: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 119,600 kronor.

Överståthållarämbetets avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 113,200 kronor.

För nästa budgetår föreslås utbyte av den ene av de nuvarande notarie-tjänsterna i lönegraden B 24 mot en assessorstjänst i lönegraden B 26 samt

inrättande av en ny notarietjänst i lönegraden B 21. Den härav föranledda ökningen uppgår till 8,300 kronor. I samband därmed har emellertid posten till grundavlönningar m. m. till icke-ordinarie personal minskats med 4,400 kronor, avseende medel till avlönande av en förste amanuens. Därjämte har posten till provisoriskt dyrortstillägg ökat med 2,500 kronor.

Beträffande de ifrågasatta personalförändringarna vid överståthållarämbetet vill utskottet erinra, att förslag av samma innehåll motionsvis förelagts 1935 års riksdag. Statsutskottet uttalade därvid i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 5, att utskottet, med hänsyn till de krav, som från olika länsstyrelser framkommit om utökning av den ordinarie personalen därstädes, och då en allmän omprövning av länsstyrelsernas personalbehov torde vara nära förestående, ansett, att frågan om förstärkning av ämbetets ordinarie arbetskrafter borde upptagas i samband därmed.

Den av utskottet åsyftade omprövningen har numera igångsatts men begränsats till länsstyrelserna. Vid sådant förhållande och då utskottet funnit ämbetets arbetsbörda motivera den föreslagna förändringen av personalstaten samt Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för överståthållarämbetets kansli:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 sekreterare	B 30
1 assessor	B 26
1 notarie	B 24
1 notarie	B 21
4 kanslister	B 15
1 förste expeditionsvakt	B 7
1 kanslibiträde	B 7
1 expeditionsvakt	B 5
2 kontorsbiträden	B 4;

b) godkänna följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren ..... kronor 11,681:45

Avlöningsstat.

	Lön		Tjänstgöringspenningar		Summa	
Överståthållaren	4,681	45	—	—	4,681	45
Underståthållaren	5,000	—	2,000	—	7,000	—
Summa	—	—	—	—	11,681	45

Utskottet.

2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 74,900: —
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:	
a. Grundavlöningar m. m. kronor 16,500: —	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 100: — » 16,600: —
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	
a. Taffelpenningar till överståthållaren	kronor 2,001: —
b. Lönetillökning till överståthållaren	» 2,317: 55
c. Tillfällig löneförbättring åt överståthållaren och underståthållaren	» 7,600: —
d. Provisoriskt dyrortstilllägg till befattningshavare hos överståthållarämbetets kansli, <i>förslagsvis</i>	» 4,500: — » 16,418: 55
<u>Summa förslagsanslag kronor 119,600: —;</u>	

c) till *Överståthållarämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 119,600 kronor.

116:o) **Överståthållarämbetet: Omkostnader. Överståthållarämbetet: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 138—139, sid. 275 och 276) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Överståthållarämbetet*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 18,200 kronor;

b) till *Överståthållarämbetet*: *Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för avlöning åt exekutionsbetjäningen m. m.* ett anslag av 25,292 kronor.

117:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 140, sid. 276—278) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Länsstyrelserna: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 4,904,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 4,816,900 kronor.

För nästa budgetår föreslås en ökning dels av de till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal avsedda medlen med 80,000 kronor, dels ock av anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän med 11,300 kronor, avseende provisoriskt dyrortstillägg. Därjämte föreslås, att den i gällande avlöningsstat upptagna anslagsposten till sakkunniga inventeringsbiträden åt landsfogdarna m. fl. å 4,200 kronor måtte utgå ur staten för nästa budgetår.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått

dels en inom andra kammaren av herr *G. Arnemark* m. fl. väckt motion, nr 243, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta höja det av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under rubriken Länsstyrelserna, avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, grundavlöningar m. m., äskade anslaget med 100,000 kronor,

dels ock en inom samma kammare av herr *C. G. Jacobsson* m. fl. väckt motion, nr 409, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att under budgetåret 1936/1937 kategorien extra tjänstemän vid länsstyrelserna måtte åtnjuta samma lönevillkor som kategorien extra ordinarie tjänstemän.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna.

Den 29 juni 1935 har departementschefen med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallat sakkunniga för att verkställa utredning och avgiva förslag rörande länsstyrelsernas organisation. Uppdraget beräknas vara slutfört vid sådan tidpunkt, att förslag i ämnet skall kunna föreläggas 1937 års riksdag. Med anledning härav har departementschefen icke ifrågasatt andra ändringar i gällande avlöningsstat än sådana, som betingas av speciella förhållanden.

Utskottet.

Mot den av departementschefen intagna ståndpunkten, vilken bland annat innebär, att medelsbehovet för avlöande av icke-ordinarie personal för nästa budgetår beräknats med ledning av utgifterna för ändamålet under budgetåret 1934/1935, har utskottet i och för sig icke något att erinra. Av skäl, som utskottet i det följande närmare utvecklar, anser emellertid utskottet, att löneförmånerna till länsstyrelsernas extra befattningshavare böra redan från och med ingången av nästa budgetår undergå en förbättring.

De förhållanden, som härutinnan i vissa hänseenden råda bland denna grupp av befattningshavare, äro enligt vad utskottet förvissat sig om av den art, att en förändring till det bättre bör ske utan avvaktande av den pågående utredningens slutförande. Utskottet avser därmed ingalunda att föregripa utredningsarbetet, i vad detta avser en i förhållande till länsstyrelsernas arbetsuppgifter skäligen avvägning av antalet befattningar, men utskottet anser oundgängligen erforderligt, att befattningshavare, som äro behövligen för arbetets behöriga gång vid länsstyrelserna, avlönas på ett sätt, som åtminstone giver dem möjlighet till nödtorftig försörjning.

Departementschefen har föreslagit en ökning av anslagsmedlen till avlönande av icke-ordinarie personal med 80,000 kronor. Av skäl, som riksdagen utvecklat vid anvisandet av ytterligare medel för ändamålet för innevarande budgetår, torde en höjning av nämnda belopp med 20,000 kronor vara motiverad. Därutöver anser utskottet, att ett belopp av 80,000 kronor bör ställas till Kungl. Maj:ts förfogande att användas dels för den förbättring av de extra befattningshavarnas löneställning, som med hänsyn tagen till de vid varje länsstyrelse rådande förhållandena samt arbetets art och tjänstgöringens längd, bör tillkomma dem, dels ock såsom medelsreserv för mötande av oförutsedda behov. Utskottet tillstyrker sålunda den i motionen II: 243 föreslagna höjningen av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet.

Vad den pågående utredningen rörande länsstyrelsernas organisation beträffar har utskottet velat uttala, att utskottet förväntar, att den så bedrivs och ärendet därefter så behandlas, att förslag må kunna föreläggas 1937 års riksdag.

Genom vad utskottet anfört, torde motionen II: 409 få anses besvarad.

Under åberopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

I:o) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herr Arnemarks m. fl. förenämnda motion (II: 243)

a) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till landshövdingarna, *förslagsvis* kronor 494,600

Avlöningsstat.

1 landshövding (i Malmöhus län)	kronor	23,500	
1 landshövding (i Göteborgs och Bohus län) ...	»	23,500	
1 landshövding	»	21,000	
21 landshövdingar	»	441,000	
			kronor 509,000

Avgå: pensionsavdrag, <i>förslagsvis</i>	»	14,400	
			kronor 494,600

2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* ..... » 2,930,000

3. Avlöning till en lantränmästare å övergångsstat:

a. Lön	kronor	2,500	
b. Ålderstillägg	»	500	
c. Tjänstgöringspenningar	»	1,300	» 4,300

4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	7,000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. kronor 1,370,000		
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	50,000
		»
		1,420,000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Avlöningsförstärkning till landssekreterare och landskamrerare	kronor	124,000
b. Provisoriskt dyrortstilllägg, <i>förslagsvis</i>	»	23,300
c. Tillfällig löneförbättring till en lanträntmästare ...	»	800
		»
		148,100

Summa förslagsanslag kronor 5,004,000;

b) till *Länsstyrelserna: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 5,004,000 kronor;

II:o att herr Jacobssons m. fl. förenämnda motion (II: 409) må anses besvarad genom vad utskottet sålunda anfört.

118:o) **Länsstyrelserna: Reseersättningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 141, sid. 279) att till Länsstyrelserna: Reseersättningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 95,000 kronor.;

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 85,000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna höjningen avser ökat medelsbehov i anledning av att den inventeringsskyldighet, som för närvarande åvilar landsfogdarna, från och med nästa budgetår skall enligt den av 1935 års riksdag beslutade omorganisationen av landsfogdebefattningarna övertagas av tjänstemän vid länsstyrelserna.

Därjämte har departementschefen förklarat sig hava för avsikt att, därest riksdagen icke framställer någon erinran däremot, föreslå Kungl. Maj:t att meddela beslut, innefattande att landshövdingarna, som för närvarande äga åtnjuta ersättning för resekostnaden för högst 12 tjänsteresor årligen från residensstaden till Stockholm och åter, skulle beredas möjlighet till jämväl traktamentsersättning vid dessa resor.

Den av departementschefen förordade ändringen av grunderna för åtnjutande av statsbidrag för landshövdingars tjänsteresor har icke givit utskottet anledning till erinran. Då utskottet jämväl tillstyrker anvisandet av det av Kungl. Maj:t för nästa budgetår äskade anslagsbeloppet, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Reseersättningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 95,000 kronor.

119:o) **Länsstyrelserna: Expenser.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142, sid. 279), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning på grund av ökad belastning med 70,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

120:o) **Länsstyrelserna: Publikationstryck.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143, sid. 280) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna. Publikationstryck* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 85,000 kronor.

121:o) **Fögderiförvaltningarna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 144, sid. 280—287) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för landsfogdarna,

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för fögderiförvaltningarna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937,

dels ock till Fögderiförvaltningarna: Avlöningar för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,773,000 kronor.

Frågavarande avlöningsanslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 3,647,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag för nästa budgetår är beträffande landsfogdarna grundat på den vid 1935 års riksdag beslutade omorganisationen av landsfogdebefattningarna. Enligt förslaget skulle 23 landsfogdar placeras i lönegrad B 28 och en landsfogde (Gotlands län) i lönegraden B 27. Vidare skulle lönetillägg av två storlekstyper utgå. Det högre lönetillägget har därvid beräknats till skillnaden i avlöning mellan lönegraderna B 30 och B 28, eller 960 kronor, och det lägre tillägget till skillnaden mellan lönegraderna B 29 och B 28, eller 480 kronor. Landsfogdarna i Uppsala, Kronobergs, Blekinge, Hallands, Jämtlands och Gotlands län skulle icke åtnjuta lönetillägg, medan det högre tillägget skulle tillkomma landsfogdarna i Stockholms, Malmöhus och Västernorrlands län. Övriga landsfogdar skulle erhålla tillägg av den mindre storlekstypen. Landsfogdeassistenter skulle anställas i fem län med placering, efter en första tjänstgöring under ett och ett halvt år med lägre lön, såsom extra ordinarie befattningshavare i 19:e lönegraden. Slutligen skulle å indragningsstat uppföras två landsfogdar (Västmanlands och Västernorrlands län). En detaljerad redogörelse för berörda förhållanden återfinnes å sid. 280—283 i statsrådsprotokollet.

Beträffande anslagsberäkningen, vilken utöver de förändringar, som sammanhånga med omorganisationen av landsfogdetjänsterna, icke innebär några förändringar i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade an-

slaget, får utskottet hänvisa till departementschefens redogörelse å sid. 284—286.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 234, inom första kammaren av herrar *K. W. Bodin* och *C. F. Carlström* och den andra, nr 408, inom andra kammaren av herr *C. G. Jacobsson* m. fl., vari hemställt, att riksdagen ville besluta, att det till landsfiskalerna utgående förvaltningsbidraget skall för budgetåret 1936/1937 höjas med 900 kronor till 1,400 kronor, samt för ändamålet bevilja erforderligt anslag.

dels ock en inom andra kammaren av herr *C. G. Jacobsson* m. fl. väckt motion, nr 541, vari hemställt, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att till förfogande för de länsstyrelser, som i motionen angivits, till fördelning bland de respektive länens biträdande eller extra landsfiskaler och landsfiskalsassistenter utöver det av Kungl. Maj:t enligt årets statsverksproposition äskade anslaget ställa de i motionen angivna tilläggsanslagen å tillsammans 106,658 kronor 33 öre.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till motionerna I: 234 och II: 541.

Vad till en början angår de föreslagna löneförmånerna till landsfogdarna och särskilt differentieringen av lönerna vill utskottet erinra, att 1935 års riksdag vid prövningen av Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av landsfogdebefattningarna uttalat, att det kunde förtjäna övervägas, huruvida icke samtliga landsfogdar med undantag av landsfogden i Gotlands län borde placeras i lönegraden B 29.

Utskottet.

Utskottet anser för sin del, att vägande skäl kunna anföras mot en anordning med löneförstärkning till vissa av landsfogdarna, medan andra med samma uppgifter men mindre arbetsbörd skulle komma i åtnjutande av lägre lön. En dylik anordning skulle säkerligen med hänsyn till sina konsekvenser utgöra en allvarlig fara för sönderbrytande av gällande lönesystem. Utskottet kan sålunda icke tillstyrka förslaget härutinnan, så mycket mindre som assistenter skola anställas i de mest arbetstyngda länen. Däremot anser utskottet i anslutning till det uttalande, som gjordes av 1935 års riksdag, att samtliga landsfogdar, med undantag dock för landsfogden i Gotlands län, som intager en särställning, böra placeras i lönegraden B 29. För sistnämnda befattning torde lönegraden B 28 böra avses. Då emellertid utskottet uppmärksammat, att den av utskottet föreslagna placeringen av landsfogdarna i lönegraden B 29 i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en uppflyttning i högre rese- och traktamentsklass, vill utskottet ifrågasätta, huruvida icke i enlighet med den princip, som kommit till uttryck i gällande bestämmelser om ersättning till landsfogdar vid resa inom eget distrikt (svensk författningssamling 1933: 370), bör övervägas, att meddela liknande bestämmelser för landsfogdes resor i tjänsten utom eget distrikt.

Vid bifall till utskottets förslag bör för landsfogdarna anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat höjas med i runt tal 12,000 kronor och posten till avlöningsförstärkning till vissa landsfogdar å 10,080 kronor utgå ur staten. För avjämnande av anslagets slutsumma bör därjämte posten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän höjas med 80 kronor.

Vad härefter angår de motionsvis framförda yrkandena vill utskottet, under hänvisning till departementschefens uttalande i statsrådsprotokollet, erinra, att förslag till omorganisation av landsfiskalsbefattningarna och i samband därmed löne reglering för dessa befattningshavare framlagts av särskilt tillkallade sakkunniga, vilket förslag är föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Under hänvisning härtill anser sig utskottet icke kunna tillstyrka de framställda yrkandena. Utskottet vill dock uttala den förväntan, att förslag i ämnet utan dröjsmål måtte föreläggas riksdagen.

Under åberopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar Bodins och Carlströms samt herr Jacobs-sons m. fl. förenämnda motioner (I: 234 samt II: 408 och 541)

a) godkänna följande personalförteckning för landsfogdarna:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
23 landsfogdar	B 29
1 landsfogde	B 28;
b) godkänna följande avlöningsstat för fögderiförvaltningarna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:	

Avlöningsstat.

I. Häradsskrivare och landsfiskaler m. fl.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:
  - a. Lön, tjänstgöringspenningar, ortstillägg och förvaltningsbidrag, *förlagsvis* ..... kronor 2,189,000
  - b. Ålderstillägg, *förlagsvis* » 241,000
  - c. Vikariatsersättningar, *förlagsvis* ..... » 230,000 kronor 2,660,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal (extra och biträdande landsfiskaler samt tjänstebiträden åt landsfiskaler), *förlagsvis* ..... » 320,000

3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:
- a. Tillfällig löneförbättring,
förslagsvis ..... kronor 468,800
- b. Personliga lönetillägg till vissa t. f. landsfiskaler, *förslagsvis* ..... » 29,000 kronor 497,800
- Summa kronor 3,477,800

II. Landsfogdar och landsfogdeassistenter.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat,
förslagsvis ..... kronor 256,400
2. Avlöningar till tjänstemän å indragningsstat:
- a. Lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg,
förslagsvis ..... kronor 10,200

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Ortstillägg	Summa
1 landsfogde (Västmanlands län)	3,400	1,600	—	5,000
1 landsfogde (Västernorrlands län)	3,400	1,600	200	5,200
Summa kronor	—	—	—	10,200

- b. Alderstillägg, *förslagsvis* kronor 3,000 kronor 13,200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:
- a. Grundavlöningar m. m. ... kronor 22,900
- b. Avlöningsförhöjningar m. m., *förslagsvis* ..... » 3,500 » 26,400
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* ..... » 1,200
- Summa kronor 297,200

Summa förslagsanslag kronor 3,775,000;

c) till *Fögderiförvaltningarna*: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 3,775,000 kronor.

122:o) **Fögderiförvaltningarna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 145, sid. 287 och 288) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fögderiförvaltningarna*: *Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 850,000 kronor.

123:o) **Fögderiförvaltningarna: Anskaffande av uniformer, utrustning och beväpning åt landsfogdar och landsfogdeassistenter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 146, sid. 288) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fögderiförvaltningarna: Anskaffande av uniformer, utrustning och beväpning åt landsfogdar och landsfogdeassistenter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett anslag av 6,000 kronor.

124:o) **Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, sid. 288) och under erinran, att anslaget i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 61,800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 61,300 kronor.

125:o) **Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 148, sid. 288) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 73,500 kronor.

Polisväsendet.

126:o) **Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten. Statspolisorganisationen: Materiell, utrustning och expeditionskostnader. Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten. Statspolisorganisationen: Tillfällig förstärkning av ordningsstatspolisens personal. Statspolisorganisationen: Utbildning i motorfordonskunskap.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag (punkterna 149—153, sid. 289—300) ävensom en inom andra kammaren av herr *A. Ström* m. fl. väckt motion, nr 84, och en inom samma kammare av herr *A. Gustafsson* i Lekåsa m. fl. väckt motion, nr 426, avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

127:o) **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, sid. 301) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 190,000 kronor.

128:o) **Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m. Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anord-**

ningar för polisväsendet i dess helhet m. m. Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkterna 155 och 156, sid. 301—305) ävensom två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 34, inom första kammaren av herr *G. Bagge* m. fl., och den andra, nr 116, inom andra kammaren av herr *M. Skoglund* m. fl. samt två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 90, inom första kammaren av herr *G. Björkman* och den andra, nr 352, inom andra kammaren av herr *D. Larsson* m. fl. avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

129:o) **Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen, att till Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 70,000 kronor. Höjningen har föranletts av att medel under ifrågavarande anslag för nästa budgetår beräknats dels för bidrag till ett vid Stockholms högskola anordnat kriminaltekniskt institut, dels för instruktions- och föreläsningkurser för fjärdingsmän och andra polismän, dels ock för efterspanande av vilsegångna fjällvandrare m. fl.

Då utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

130:o) **Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 158, sid. 307) ävensom en inom andra kammaren av herr *A. Gustafsson* i Lekåsa m. fl. väckt motion, nr 426, avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

131:o) **Särskild polisverksamhet för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m. Poliskollegierna. Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 159—161, sid. 307—309) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 anvisa

a) till *Särskild polisverksamhet för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker, lönnbränning m. m.* ett anslag av 200,000 kronor;

- b) till *Poliskollegierna* ett förslagsanslag av 5,000 kronor;
- c) till *Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten* ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

Diverse.

132:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 162, sid. 310) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

133:o) **Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 163, sid. 310—316) att till Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m. för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 25,000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna höjningen är föranledd av att medel beräknats dels för ökad representation vid den internationella arbetsorganisationens konferens med 10,000 kronor, dels för beredande av möjlighet för kvalificerade tjänstemän inom administrationen att i studiesyfte delta i den internationella arbetsbyråns verksamhet med 20,000 kronor, dels ock för överflyttning från femte huvudtitelns kommittéanslag till förevarande anslag av kostnaderna för delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet.

Utskottet.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m.* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

134:o) **Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris. Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 164 och 165, sid. 317) och under erinran, att samma be-
lopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1936/1937 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris* 9,375 kronor;
- b) till *Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar* 7,000 kronor.

135:o) **Vissa kostnader i anledning av allmänna val.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, sid. 317 och 318), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 140,000 kronor.

136:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 167, sid. 318 och 319) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

137:o) **Extra utgifter.** I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, sid. 319) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 99,781 kronor; dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

138:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag (punkt 169, sid. 320) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 6 mars 1936.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Johansson* i Fredrikslund, *Svensson* i Kompermåla, *Asplund*, *Walles*, *Bergström*, *Nylander*, *Pauli*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Tham*, *von Heland* och *Magnusson*, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson*, *Strindlund*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna, *Isacsson* och *Olsson* i Staxäng, samt från och med punkt 117:o herr *Holmström*.

Reservationer:

vid *punkt 13:o* (Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar) av herrar *Carlsson* i Gävle, *Asplund*, *Wallen*, *Pauli*, *Anderson* i Råstock och *Jeppsson*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om materialförvaltarens placering i lönegraden B 14 och sålunda hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 materialförvaltare		B 14
Tjänsteman å övergångsstat.		
Tjänstemän å extra stat.		

b) godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.		
1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	567,000
2. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	7,500
3. Avlöningar till tjänstemän å extra stat, <i>förslagsvis</i>	»	119,500
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	23,100
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. ... kronor 600,300		
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	»	83,100
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	84,000
Summa förslagsanslag kronor		1,484,500;

c) till *Riksförsäkringsanstalten*: *Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 1,484,500 kronor;

vid *punkt 115:o*) (Överståthållarämbetet: Avlöningar) av herr *Strindlund*, som ansett, att utskottet bort avstyrka Kungl. Maj:ts förslag om utbyte av en notarietjänst i lönegraden B 24 mot en assessorstjänst i lönegraden B 26 och inrättandet av en ny notarietjänst i lönegraden B 21 samt sålunda hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

a) godkänna följande personalförteckning för överståthållarämbetets kansli:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 sekreterare		B 30
2 notarier		B 24
4 kanslister		B 15
1 förste expeditionsvakt		B 7
1 kanslibiträde		B 7
1 expeditionsvakt		B 5
2 kontorsbiträden		B 4;

b) godkänna följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1936/1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren	kronor	11,681: 45
-----		
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	66,600: —
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m. kronor 20,900: —		
b. Avlöningsförhöjningar		
m. m., <i>förslagsvis</i>	» 100: —	» 21,000: —
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Taffelpenningar till överståthållaren	kronor 2,001: —	
b. Lönetillökning till överståthållaren	» 2,317: 55	
c. Tillfällig löneförbättring åt överståthållaren och underståthållaren	» 7,600: —	
d. Provisoriskt dyrortstilllägg till befattningshavare hos överståthållar-		

ämbetets kansli, för-
slagsvis ..... kronor 4,500:— kronor 16,418:55
Summa förslagsanslag kronor 115,700:—;

c) till *Överståthällarämbetet: Avlöningar* för budgetåret 1936/1937 anvisa ett förslagsanslag av 115,700 kronor;

vid *punkt 117:o* (Länsstyrelserna: Avlöningar) av herrar *von Heland* och *Svensson* i Grönvik.